

LETO XI

Številka 26

Jesenice, 3. julija 1969

ZELEZAR — GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ZELEZARNE JESENICE

— Ureja redakcijski odbor — Glavni in odgovorni urednik Joža Varl — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Naslov: Uredništvo »Zelezarja« Zelezarna Jesenice. Telefon int. uredništvo 483, administracija 484 — Tisk CP »Gorenjski tisk«

ZELEZAR

Nagrade petim avtorjem tehničnih izboljšav

Na zadnji seji odbora za izume in racionalizacije pri DSŽ so člani odbora obravnavali več tehničnih izboljšav, ki so jih avtorji v zadnjem času uvedli v proizvodnjo in predložili v oceno in nagraditev.

Kljub veliki meri dobre volje so člani odbora lahko pozitivno in dokončno ocenili komaj šest tehničnih izboljšav in prizadevnim avtorjem priznali ter odobrili pet odškodnih v skupni višini 5.400 N din, deset izboljševalnih predlogov pa so zaradi pomanjkljive dokumentacije in ne dovolj utemeljenih koristi in prihrankov odložili oziroma zahtevali dodatnih utemeljitev.

Dve visoki, spodbudni odškodnini v višini po 2.000 N din sta bili priznani avtorjema tehnične izboljšave št. 1856 proizvodnemu asistentu in dninskemu delovodju Matježu GLUHARJU in Stanetu HORVATU iz jeklovleka, ki sta uspešno uvedla nov postopek vlečenja in rezanja jeklenih palic s posebnimi škarjami in krmilno napravo iz 200 kg kolobarjev.

Odškodnino je prejel tudi Stane TORKAR, vodja strojnega vzdrževanja plavž, ki je z novo metodo remonta in rekonstrukcije pocenil, olajšal in skrajšal rekonstrukcijo kavperjev in s tem prihranil več milijonov.

Rudolf DOLINSEK, strojni vzdrževalec v oddelku OTK, je za svoji dve obratni izboljšavi št. 1861 in 1862 prejel enkratno skupno odškodnino v višini 200 N din. Skrbni strojni vzdrževalec je izboljšal možnarje in kroglične

mlinčke za drobljenje grodlja, rude in drugih surovin.

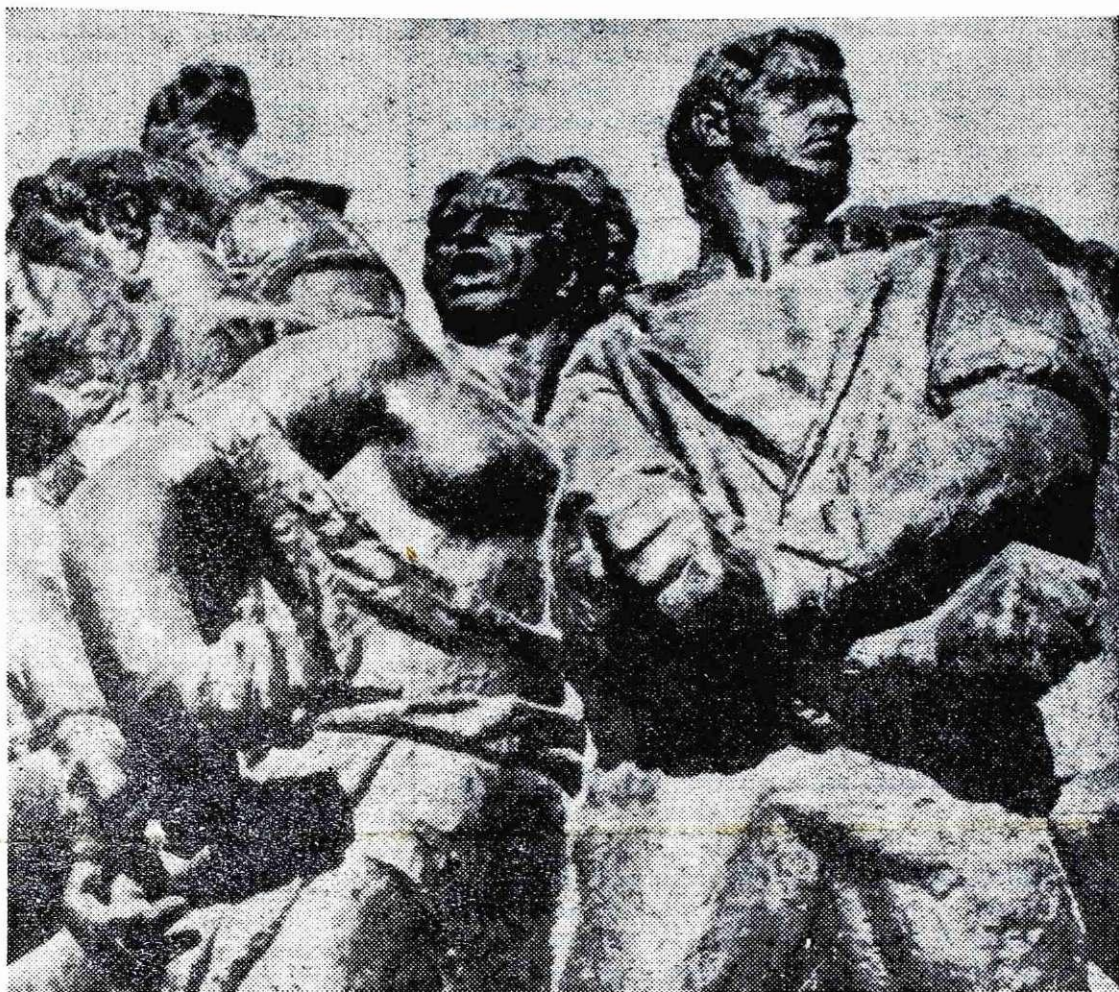
Skupinovodju instalacije Jožetu HUDOLINU je bila odobrena in izplačana enkratna pavšalna odškodnina v višini 700 N din za izboljševalni predlog št. 1866. Avtor je z uspešno predelavo kondenziranih loncev v pasaži obrata varilne žice povečal delovno varnost in ustvaril ustrezne delovne pogoje.

Odškodnina v višini 500 N din je bila priznana in izplačana tudi avtorju tehnične izboljšave št. 1869 Jakobu KLINARJU, orodjarju, za valjni pribor v valjarni žice na Beli, ki je izdelal pomožno gnano valjčnico za valjanje žice iz kratkih gredic 55 kvadrat do teže 60 kg.

Vsi ostali predlogi bodo dokončno ocenjeni na prihodnji seji odbora za izume in racionalizacije, ko bo službi uspelo dopolniti dokumentacijo o koristih in prihrankih.

Vsem nagrajenim, prizadevnim in uspešnim avtorjem tehničnih izboljšav se uprava podjetja, organi samoupravljanja, odbor za izume in racionalizacije, skupaj s tehničnim proizvodnim in ekonomskim sektorjem iskreno zahvaljujejo za njihovo uspešno prizadevnost.

V letošnjem letu je bilo avtorjem izboljševalnih predlogov izplačanih že 34.820 N din spodbudnih nagrad in odškodnin.

Vsem borkam in borcem ob njihovem prazniku čestitajo

- Samoupravni organi
- Uprava podjetja
- Politične organizacije
- Uredništvo Zelezarja

Razgovor s šefom DE transportni obrati Notranji transport je bistveni sestavni del proizvodnega procesa

Šele novejši čas nam je odprl tudi pri nas spoznanje o izrednem pomenu notranjega transporta kot pomembnega sestavnega dela proizvodnje, ki ima lahko pozitiven ali negativen vpliv na stroške proizvodnje. V naprednih industrijskih deželah posvečajo temu vprašanju veliko pozornost in vlagajo tudi velika sredstva za njegove raziskave in racionalizacijo, ki jo vidijo v čim popolnejši organizaciji transporta. Kako je v tem pogledu v Zelezarni, smo prosili za nekaj odgovorov šefa delovne enote Joža KOSIRJA.

VPRAŠANJE: Dobro opremljen in organiziran transport neposredno vpliva na delo na proizvodnih delovnih mestih oz. obratih. Ali je pri nas že prevladalo to spoznanje in kako stojimo v pogledu opremljenosti in kadrov?

ODGOVOR: Če je IBM možganski center podjetja, transport pomeni noge podjetja, oziroma z drugimi besedami, notranji transport je ožile, ki prepleta cel organizem podjetja. Že v uvodu moram povedati, da je to spoznanje pri nas sicer ma-

lo pozno, vendar le začelo prevladovati in da so naloge transporta zelo natančno določene. Glede opremljenosti pa so tu posledice prejšnjih let. Pred leti se ni posvečalo dovolj pozornosti, niti vlaganju sredstev v transportne naprave, niti se mi to vprašanje upoštevalo v prvi fazi rekonstrukcije Zelezarne, čeprav je bilo zgrajenih precej novih prog in kupljenih nekaj sodobnih Diesels lokomotiv. Vse to pa ne more odtehtati vseh problemov, ki nastajajo v notra-

(Nadalj. na 3. str.)

Uspeh plavžarjev v juniju

V juniju so sodelavci na plavžih ponovno dosegli izreden rezultat. Znova so zmanjšali porabo koksa na 678 kg na tono grodlja, kar je zopet izboljšanje rezultata in dosežek, kakršnega še nismo zabeležili v razvoju plavžev.

Dosegli pa so tudi zadovoljivo proizvodnjo in sicer 12.237 ton grodlja ali 408 ton dnevno.

DAN BORCA, ki ga praznujemo vsako leto 4. julija, bi moral biti spomin na težke dni osvobodilnega boja, bi moral pomeniti nove spodbude, da spomine na slavna in z žrtvami ter trpljenjem prežeta leta ohranimo kot neprecenljive moralne vrednote, obenem pa bi nas ta dan moral še prav posebno opozarjati na še vedno prisotne mednarodne zaostritve, ki nas vznemirjajo pri vsakodnevem delu. Ta dan bi moral biti še poseben spomin na 399.000 padlih borcev v narodnoosvobodilni borbi, pa tudi spomin na številne po vojni umrle borce.

SPOMIN, KI NAS TUDI OBVEZUJE.

OBVEZUJE, da ohranjamo pridobitve ljudske revolucije, jih krepimo in razvijamo. Spomini na težke dni osvobodilnega boja in moralne in etične vrednote borcev in organizatorjev osvobodilne vojne morajo postajati sestavni del vsega našega družbenega življenja in dela. Pogum, požrtvovalnost, skromnost, tovarištvo, bratstvo in enotnost naših narodov, vztrajnost in zvestoba ciljem našega socialističnega razvoja morajo prodreti v vse celice našega družbenega življenja. Razvijanje tradicij NOB ni le dolžnost organizacije borcev, to je dolžnost vseh posameznikov, vzgojnih ustanov in vseh političnih in družbenih organizacij. Naša revolucionarna preteklost mora dobiti tudi ustrežnejše mesto v izobraževalnih programih in v kulturnem življenju sploh. Ta obveza zahteva tudi večjo moralno in materialno podporo zbirkam in muzejem NOB ter spodbudo in stimulacijo avtorjem kvalitetnih del iz zgodovine narodnosvobodilne borbe.

OBVEZUJE, da v okviru napredka in proizvodnih sposobnosti urejamo tudi materialne zadeve borcev in njihovih svojcev. Da posebno družbeno skrb posvetimo zdravstvenim problemom borcev, ki jih povzroča staranje borcev in da v mladi generaciji vzgajamo spoštovanje do borcev, junakov naše revolucije.

OBVEZUJE, da se na vseh področjih borimo za uspešno izvajanje družbene in gospodarske reforme, ki pomeni v okviru **obsežnega programa gospodarskega in družbenega razvoja** edino alternativo v tekmi z razvitim svetom za naš boljši jutrišnji dan. **Da se v okviru tega borimo na slehernem delovnem mestu za uresničitev našega sanacijskega programa, za večjo osebno odgovornost in za nenehno kvalitetno krepitev samoupravljanja.**

Med uspešnimi in prizadevnimi novatorji tudi Stane Torkar

Med uspešne novatorje uvrščamo tudi Staneta TORKARJA, vodjo strojnega vzdrževanja na plavžih, ki se redno že več let pojavlja na seznamih uspešnih in nagrajenih avtorjev koristnih tehničnih izboljšav.

Vodstvo Železarne se je na pobudo vodstva talilnic in plavžev odločilo za povišanje kavperjev, da bi dosegli večjo toplotno kapaciteto opečnega satovja.

Pri dosedanjih remontih kavperjev so bili večji zastoji in zaradi tega mnogo večja poraba koksa in znatno manjše količine vročega zraka, zaradi česar je v času remontov tudi padla proizvodnja grodlja na plavžih.

Avtor tehnične izboljšave št. 1864, večkratni novator in strokovnjak ter dolgoletni vzorni strojni vzdrževalec naših plavžev in priključenih obratov in strojnih naprav Stane **TORKAR** se je odločil, da odstrani vse te dosedanje slabosti in pomanjkljivosti pri remontih in rekonstrukcijah kaverjev.

Z novo Torkarjevo metodo, ki se je izkazala kot zelo koristna in primerna, je avtor dosegel nemoteno obratova-

Sredi julija remont električne peči Lectromelt

Sef vzdrževanja inž. Miro Noč nam je povedal, da so v teku priprave za remont na električni peči Lectromelt v elektro jeklarni. Z remontom naj bi začeli 15. julija. To je prvi generalni remont, odkar peč obratuje. Remont naj bi trajal osem dni zaradi predvidenega obsega popravil, predvsem na nosilnih konzolah elektrood. Predvidena je tudi stotoletna obzidava peči. Zaradi zelo dobrih priprav vzdrževalcev lahko predvidevamo, da bodo nalogo opravili pred rokom.

nje kavperjev in plavžev, da so plavži v času rekonstrukcije in remonta obratovali pri enaki uporabi koksa in zadostnih količinah ter visokih temperaturah vročega zraka.

Po novi metodi so na plav-
 žih do sedaj uspešno povišali
 tri kaverperje, po potrebi pa
 bodo pozneje še prva dva.
 Torkarjeva metoda remonta
 in rekonstrukcije kaverperjev
 ne predstavlja samo nemote-
 nega obratovanja plavžev,
 temveč je tudi mnogo cenej-
 ša, ne samo zaradi manjše
 porabe koksa, temveč je tudi
 remont in rekonstrukcija izve-
 dena pri normalnem in ne-
 motenem obratovanju. Delo
 je bilo varno izvršeno v naj-
 krajšem času. Montažna sku-
 pina, ki je izvajala remont in
 rekonstrukcijo, je bila z novo
 metodo dela nadvse zadovolj-
 na, prav tako pa so se po-
 hvalno izrazili o novi metodi
 rekonstrukcije kaverperjev
 tudi plavžarji sami in z njimi
 odgovorni in pristojni stro-
 kovniki in izvedenci.

Računovodska služba plav-
žev je ugotovila, da zna-

šajo prihranki, ki so bili doseženi z novo Torkarjevo metodo remonta in rekonstrukcije treh kavperjev, skoraj 290.000 N din. To je vsekakor lep prispevek k sanacijskemu programu v proizvodnji grodlja na plavžih. Prihranki se izkazujejo na manjši porabi koksa, nemoteni, večji proizvodnji grodlja in skrajšanju časa rekonstrukcije in remonta.

Člani odbora za izume in racionalizacijo so na svoji drugi seji, 21. t. m. upoštevali vse te prednosti, prihranke in koristi ter priznali uspehu avtorju tehnične izboljšave enkratno odškodnino v višini 2.000 N din.

Uprava podjetja, organi samoupravljanja, še prav posebej pa tehnično-proizvodni ter ekonomski sektor avtorju iskreno čestitajo k doseženemu delovnemu uspehu in priznani odškodnini, ki naj bo njemu in vsem ostalim proizvajalcem in vzdrževalcem v spodbudo.

ŽVGO

Vodja strojnega vzdrževanja na Javorniku, tov. Arnež, ki je istočasno tudi vodja remonta v valjarni 1300, nam je povedal nekaj več o pripravah oziroma poteku samega remonta.

Za letošnji remont je na predlog strojnega vzdrževanja ekonomist Rudi Rozman iz SEP izdelal mrežni program, na osnovi vseh potrebnih podatkov. Žal dela niso potekala po tem programu, ker je bilo vmes tudi nekaj težav.

Z remontom so začeli 22. junija. Ker v tem obratu ni bilo remonta že pet let, so bili vsi strojni deli v pečeh zelo izrabljeni. Zato lahko trdimo, da ne gre le za večje popravilo, ampak za obnovo posameznih naprav. Prav zato pa je čas za izvedbo remonta daljši kot so predvidevali. Tudi delavci Vatrostalne niso mogli opraviti potrebnih del

v določenem roku, ker so imeli naenkrat tri remonte in sicer v martinarni, v valjarni Bela ter v valjarni 1300. Priprave na remont so trajale več mesecev. Pravočasno so mislili na potrebne rezervne dele, ki pa jih strojne delavnice niso mogle pravočasno dobaviti in so nekatere rezervne dele dobili šele, ko je bil remont v teku. Največ težav oziroma dela je bilo na obeh paketnih pečeh. Valjčna stojala obeh dno ogrodij so morali prepeljati v Litostroj, ker v Železarni nimamo stroja za obdelavo tako velikih stojal, saj vsak od štirih stojal tehta po 18 ton. Precej dela pa bo treba opraviti tudi na skupinskih škjarjah v adjustaži. Skupina, ki dela pod vodstvom tov. Strgarja, se zelo prizadeva, da bi delo opravili čimprej in omogočili normalen potek dela na sku-

pinskih škarkjah. Treba je tudi pohvaliti delavce, ki so bili zaposleni na obeh paketnih pečeh, ki so pod vodstvom delovodje Ivana Tušarja vložili veliko naporov, da bi dela opravili čimprej. Skratka, na remontu je bilo zaposlenih okrog 200 ljudi in prav njim se je treba zahvaliti za prizadevnost in požrtvovalnost, saj je bil letošnji remont v valjarni 1300 prav gotovo eden največjih in najtežjih po osvoboditvi in že tretji po vrstnem redu v letošnjem letu v valjarnah na Javorniku.

Żelezarski globus

ROMUNIJA — Romunski planerji računajo, da bo letošnja proizvodnja surovega jekla v tej deželi prekoračila 5 milijonov ton. Največji delež pri tej proizvodnji bo imela nova železarna v Galaču, ki lahko proizvede letno okoli 2 milijona ton surovega jekla. Že v bližnji bodočnosti pa nameravajo njeno proizvodno zmogljivost postopno povečati na okoli 5 milijonov ton.

SOVJETSKA ZVEZA — V Sovjetski železarni Čerepovec so razvili novo vrsto jekla, ki so ga imenovali »severnjak«. Njegova posebnost je v tem, da vzdrži zelo nizke temperature. Zato ga bodo uporabljali za gradnjo cevovodov za transportiranje zemeljskega plina v polarnih območjih.

Notranji transport...

(Nadalj. s 1. str.)

njem transportu podjetja. Notranji transport v podjetju je zelo razvejan, posamezni obrati pa ležijo na različnih višinah oziroma platojih, poleg tega pa je tu še problem slabih pristopov v stare obrate, več križišč, kjer se križajo normalni in ozki tir oziroma cesta itd. V informacijo navajam, da temeljito spreminjamo sistem notranjega transportiranja in da vse bolj uporabljamo cestni oz. kamionski transport, ki uspešno nadomešča okoreli železniški promet, še prav posebej imam tu v mislih zastareli ozkotirni železniški promet. Načrtno ukinjamo ozkotirni železniški promet in bo v zaključni fazi leta ostal samo še za potrebe martinarne, ker je zadnja rekonstrukcija martinarne še upoštevala ozki tir. Navidezno sicer izgleda, da je prevoz nekaterih materialov s kamioni veliko dražji od železniškega prevoza, vendar to ne drži. Izračuni nam kažejo, da je odvoz odpadnih materialov na hald po železnici desetkrat do dvajsetkrat dražji kakor na primer kamionski prevoz jekla iz valjarne Bela na Javornik. Da se vrnem k osnovnemu vprašanju. Opremljenost je pri nas še šibka točka, ki se kaže predvsem v preslabotnih Diesel lokomotivah, v iztrošenih parnih lokomotivah, pomanjkanju lastnih kamionov in v zastarelosti drugih transportnih sredstev ter končno v pomanjkanju delovnih prostorov. Medtem ko v sedanjem stanju ne moremo misliti na obnovo lokomotiv in vemo, da si bomo morali z obstoječimi pomagati tudi v naprej, pa vseeno izgleda, da se bo pri nas položaj bistveno izboljšal z nakupom lastnih kamionov — vlačilcev in z dodelitvijo stavbe nekdanje pocinkovalnice cevi za potrebe transportnih obratov.

Ena od sprememb, ki je nastopila v notranjem transportu, je ukinitve normalnega tira v skladišču polizdelkov HVŽ. Gradnja tira v te obrate bi bila zaradi novih objektov aglomeracije zelo zahtevna, saj se teren na 600 m dolžine dvigne za 13,5 m. Če upoštevamo poleg

vzpona še tirne krivine, bi znašal odpor tira skoraj 40 promil, kar je absolutno nesprejemljivo. Vodstvo transporta je sicer predložilo varianto, ki pa je zahtevala rušenje stare cerkve na Savi, s čimer bi se izgradnja tira zelo poenostavila, vendar se podjetje za to varianto ni moglo odločiti iz spomeniškovarstvenih razlogov. Po cesti, ki je nadomestila odstranjeni železniški tir, prevozimo s kamioni z Bele v skladišče HVŽ okrog 80.000 ton materiala letno, to je toplo valjanih trakov in žice. Seveda pa je ta prevoz z našimi kamioni veliko dražji kot če bi prevažali material z lastnimi kamioni. Pred nekaj dnevi je podjetje naročilo tri najsodobnejše težke kamione — vlačilce in s tem računamo, da se bo prevoz z lastnimi kamioni pocenil vsaj za 50%. Dodelitev prostorov v nekdanji pocinkovalnici cevi pa je druga velika pridobitev transportnih obratov, ker bomo v stavbi rešili številne pereče probleme. Delavci bodo dobili sodobne garderobe in higienske prostore, vzdrževalci pa ustrezne delovne prostore. V sklopu novih garderob je predviden tudi prostor za mladince, ki jih prek transportnih obratov rekrutiramo na delovna mesta v proizvodne obrate Železarne.

Z organizacijo transportnih oddelkov je bila kadrovska zasedba vodilnih delovnih mest bistveno izboljšana. Oddelek in sicer železniški oddelek, čestni oddelek in oddelek za vzdrževanje transportnih naprav, vodijo samostojni vodje, v rangi malih obratovodij z ustreznim številom sodelavcev. Zasedba vodilnega kadra na transportu ni bila preširoko zasnovana, saj je pri normativu 505 oseb oz. po staležu 430 oseb, postavljenih samo 20 vodilnih delavcev, vključno z delovodji. Ob tem pa ne smemo prezreti tega, da znaša vrednost osnovnih sredstev skoraj 7,5 milijarde starih din in da upravljamo z dragimi in zahtevnimi stroji (Diesel lokomotive, električne lokomotive, dvigala, kamioni).

Mnogo slabše je stanje z ostalimi delavci v DE. Kadra nam manjka in tudi stalno nam uhaja. Posebej

velja to za železniški oddelek in še posebno za premikače. Posebnost obratovanja v tem oddelku je v tem, da čim manjka na dnini en premikač ali strojevodja ali kurjač, lokomotiva stoji, kar nujno povzroči notranje motnje v proizvodnji v ostalih obratih. To delo se namreč bistveno razlikuje od kolektivnega dela, kjer manjka joči delavec sicer lahko povzroči zastoj v ožjem smislu, oziroma njegova odsotnost vpliva na zmanjšanje proizvodnje, vendar pa njegov izostanek ne vpliva v taki meri na skupno proizvodnjo v Železarni, kakor omenjen izostanek pri nas. Problem staleža premikalnega osebja je izredno pereč in še vedno nerešen.

S svojim odgovorom sem v dokaj neurejenih besedah hotel predvsem predstaviti naš obrat in njegove probleme in poudariti, da je vodstvo podjetja spoznalo pomembnost notranjega transporta in kljub stanju, v kakršnem se nahajamo, vložilo maksimalne napore za ureditev najbolj perečih vprašanj notranjega transporta.

VPRASANJE: Notranji transport pri še tako modernih transportnih napravah, sodobnih poteh itd., ne more biti učinkovit brez ustreznega planiranja transporta, organizacije in tekoče kontrole v celoti. Naše bralce bo zanimalo, kako daleč smo v tem pogledu v naši Železarni?

ODGOVOR: Notranji transport je v vsakem podjetju, posebno pa v železarskih obratih kompleksno vprašanje, ker se sam obtok materiala zelo prepleta med seboj, oziroma se pri transportiranju vsakega materiala pojavljajo vsaj trije partnerji: nakladalec, prevoznik in razkladalac. Za doseg popolne organiziranosti notranjega obtoka materiala med posameznimi obrati bi to področje dela zahtevalo precej širok aparat ljudi — planerjev, dispečarjev, organizatorjev itd. Tam, kjer je to posebno važno in strogo povezano s tehnologijo ta aparat v Železarni tudi obstoja. Za primer navajam samo prevoz šarž jekla iz martinarne in električnih peči v valjarno Bela. Do neke mere je reguliran tudi dvóz surovin in razporeditev letih po ustreznih obratih, medtem ko pa se ostali med-

obratni transport izvaja predvsem na osnovi rutine in prakse. Seveda pa ob tem veljajo najsodobnejše norme naročanja transportnih uslug, še prav posebno evidenco pa imamo uvedeno pri koriščenju kamionskih prevozov.

S tem, ko želimo notranji transport prevozov materialov bistveno poenostaviti ob zelo spremenjenih odnosih uprave podjetja ter proizvodnih obratov do transporta, so dani tudi pogoji za izpopolnitve dela v organizacijskem smislu.

VPRASANJE: Notranji transport kot bistveni sestavni del proizvodnega procesa lahko pozitivno ali negativno vpliva na stroške proizvodnje. Kakšne sanacijske ukrepe ste predvideli v vaši delovni enoti, da bi transport čim bolj služil proizvodnji?

ODGOVOR: Samoupravni organ je že pred letom dni sprejel interni sanacijski program, ki naj bi urejeval oziroma vplival na rešitev problemov, ki so v obratu prisotni. Sanacijski program transportnih obratov se zaradi specifičnosti transportne dejavnosti preliva s problemi proizvodnih (in drugih) obratov, za katere vršimo usluge. Nadalje program vsebuje konkretne mere in ukrepe, namenjene lastni delovni enoti za doseg maksimalnih rezultatov in predloge upravi podjetja za ureditev nekaterih vprašanj, ki so izven vpliva delovne enote. Končni cilji vseh teh mer in ukrepov je povečanje ekonomskega učinka notranjega transporta in s tem direktno znižanje stroškov proizvodnje in pocenitev naših izdelkov.

Voditi skrb za ekonomičnost v notranjem transportu pa pomeni upoštevati množico dejavnikov, ki imajo pomemben vpliv na ceno. Naj navedem samo nekaj najvažnejših primerov. Iz literature izhaja, da so v podjetjih oziroma konkretno v Železarni ekonomični le prevozi po železnici tedaj, če je na razdaljo 4 km treba prevoziti vsaj 100.000 ton na leto, če to ni, potem je ekonomičnejše uvesti kamionski prevoz, seveda če so ustvarjeni za to pogoji (ceste, obratnišča v obratih idr.). Vse-

kakor pri materialih velikih tež in majhnih površin kamionski prevoz popolnoma konkurira železniškemu (konkretno npr. toplo valjani trakovi v kolobarje). Nasprotno pa je kamionski prevoz dražji od železniškega, če prevažamo materiale majhnih tež z velikimi površinami (volumnom). Konkretno pri nas je to slučaj prevoza toplo valjane žice v lužilnih sidrih, kar sicer narekuje sama tehnologija dela, vendar prevoz v teh sidrih zavzema velike prostornine in kamion po teži ni izkoriščen. To se povezuje tudi z vprašanjem, kje je bolj opravljena štednja, ali z oženjem transporta (ukinjanje lokomotivskih izmen) zaradi pomanjkanja delovne sile, ali je boljše transport nekoliko širiti, da bi bili obrati boljše in hitreje postreženi. Takih problemov v naši službi nastopa zelo veliko in le pametna in usklajena rešitev vodi k večjemu učinku, ki se mora odražati v končni ceni proizvedenega jekla.

Za ilustracijo naj navedem še dve ugotovitvi in sicer, da je v ceno jekla vključeni 6 do 7 S din stroškov za notranji transport, pri čemer pripominjam, da je pod notranjim transportom mišljen medobratni transport materialov, ne pa obtok materialov v samih obratih. In druga: za vsako tona jekla skupne proizvodnje se v sodobnih železarnah pretransportira in pretovori (nakladanje in razkladanje) 18 ton materiala.

Vso to našeto problematiko nakazuje z navedbo ustreznih mer in ukrepov tudi naš sanacijski program. Zaradi obsežnosti ne morem navajati vseh podrobnosti iz programa, moram pa poudariti, da bo potrebno še veliko prizadevanj, truda in razumevanja tako v kolektivu transportnih obratov, kakor v vodstvu podjetja in samoupravnih organih, kakor pri vseh ostalih dejavnostih oziroma delovnih enot, ki so vezani na notranji transport. V mojem odgovoru nisem omenjal ureditev osebnega dohodka, čeprav je vsebovano vprašanje tudi v sanacijskem programu in na čemer že aktivno dela ustrezna strokovna služba.

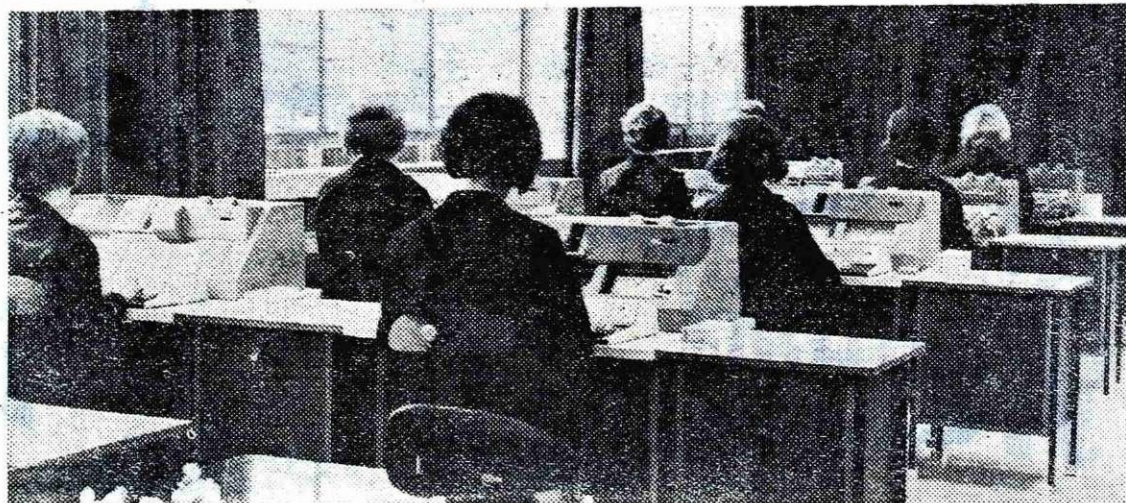
Obvestila kolektivu • Obvestila kolektivu

DEŽURNA SLUŽBA V ŽELEZARNI

NEDELJA, 6. 7., od 8. do 20. ure: JOŽE ŠLIBAR, transportno vzdrževanje.
NEDELJA, 6. 7., od 20. do 8. ure: inž. TINE ČRV, valjarna Bela.
PONEDELJEK, 7. 7., od 20. do 8. ure: inž. ALOJZ KALAN, martinarna.
TOREK, 8. 7., od 20. do 8. ure: ANDREJ BLENKUS, transportno vzdrževanje.
SREDA, 9. 7., od 20. do 8. ure: inž. BORUT RAZINGER, OTK.
ČETRTEK, 10. 7., od 20. do 8. ure: BERNARD SVETLIN, plavž.
PETEK, 11. 7., od 20. do 8. ure: FRANC RAVNIHAR, valjarna žice.

Dežurni ima sedež v pisarni tajništva tehničnega in proizvodnega direktorja, tel. 225 — ob odsotnosti kličite tel. 410. Morebitne spremembe dežurnih so razvidne iz obvestil, ki jih vsako soboto objavljamo narazglednih deskah vseh vratarjev.

Tajništvo tehničnega in proizvodnega direktorja

Sodelavci iz OTK so se pred dnevi preselili v nove prostore

Samoupravni organi v preteklem tednu

4. seja odbora za dohodek in nagrajevanje

Odbor za dohodek in nagrajevanje je predsednik Ludvik KEJZAR sklical v soboto 28. junija 1969 in predlagal obširni dnevni red. Gradivo so člani odbora sprejeli v naprej, zato posameznih vprašanj na seji niso obravnavali podrobneje, temveč so obravnavali le pripombe, ki so jih člani postavljali v zvezi s predloženim gradivom.

V zvezi z obravnavanjem tolmačenja obstoječega sistema oblikovanja in delitve dohodka, analize in prikaza razmejitev, ki bremenijo osebne dohodke in v zvezi s sistemskim delom pri spremembah cenikov so sklenili:

- da je služba dolžna občasno informirati odbor o v zvezi s sistemskim delom na urejanju cenikov,

- pooblastili so direktorja sektorja za ekonomiko, da pri enkratnih naročilih določi ceno in s tem seznani odbor na prvi prihodnji seji,

- da bodo glede informiranja delovne skupnosti Železarn o gibanju osebnih dohodkov in o pomembnih vprašanjih nagrajevanja odločali sproti za vsak primer posebej, kaj je treba objaviti kot informacijo kolektivu v ŽELEZARJU, po katerih vprašanjih pa je treba informirati le obratovodstva. Služba bo obratovodstva mesečno seznanila z izplačanimi osebnimi dohodki po kvalifikacijah.

Zavedali so se, da bodo

morali nekatera vprašanja reševati tudi parcialno, čeprav težijo k sistemskemu delu, to pa predvsem zaradi veljavnosti in pomembnosti sancijskega programa, ki nas veže pri oblikovanju osebnega dohodka s poprečjem lanskega zadnjega kvartala. Zavedali so se tudi, da je sistemsko reševanje problematike osebnega dohodka dolgoročno in da bo treba vse dosedanje zamisli in iniciative zbrati, jih analizirati in primerjati še s pravilniki o nagrajevanju v podobnih delovnih organizacijah. Službi za nagrajevanje so naročili, da zbere vse spremembne v našem sistemu nagrajevanje in na podlagi tega pripravi prečiščeno besedilo sedaj še veljavnega pravilnika o nagrajevanju.

Nato so obravnavali predlog o povišanju obračunskih postavk na račun gibljivega dela in predlog za oblikovanje in delitev osebnega dohodka na nivoju delovnih enot. S predlogom so se načelno strinjali, vendar so sklenili, da je predlog treba

posredovati tudi svetom delovnih enot v razpravo in jim priporočiti, da ga tudi oni posredujejo v razpravo komisiji za nagrajevanje v delovni enoti, obratnim komisijam in delovnim skupinam. Služba za nagrajevanje naj predlog v poljubni obliki objavi v ŽELEZARJU kot gradivo za javno razpravo, nato pa zbere pripombe, na podlagi katerih bo odbor izoblikoval svoja stališča, ki jih bo posredoval delavskemu svetu Železarn.

V nadaljevanju seje so sprejeli predlog za dopolnitev cenika za oblikovanje osebnega dohodka v delovni enoti transporta, zavrnili pa so predlog premiranj za vzdržnost globinskih peči in za vzdržnost valjev v valjarni Bela, ker so smatrali, da predlog ni bil dovolj predebatiran v delovni enoti sami in da zato ni dovolj utemeljen. Zahtevali so da vodstvo delovne enote in komisija za nagrajevanje v delovni enoti

podajo svoje menje glede višine premije, glede procentualnega odnosa udeležbe posameznih delovnih mest v premijah in glede udeležbe posameznih delovnih mest valjavcev v penaliziranju za zlome valjev in za zabitje valjev.

Ob koncu seje so sklenili, da bodo sistem odvajanja v rezervo osebnih dohodkov obravnavali po polletnem obračunu, da bodo na naslednji seji, dne 9. julija obravnavali stroške v maju, na seji 28. julija pa polletni obračun poslovanja Železarn.

2. seja odbora za varstvo pri delu in socialno zdravstveno varstvo

Predsednik odbora za varstvo pri delu Branko STARE, je sklical 2. sejo odbora v petek, 27. junija 1969 ter predložil naslednji dnevni red:

Obseg dejavnosti varstva pri delu v Železarni in povezava s samoupravnimi organi,

Sprejem programa dela odbora za varstvo pri delu in Pregled sklepov delavskega sveta Železarn s področja varstva pri delu.

Seji odbora so prisostvovali tudi predsedniki komisij za varstvo pri delu v delovnih enotah.

V obravnavi prve točke dnevnega reda so se dogovorili in priporočili predsednikom komisij za varstvo pri delu v delovnih enotah, da v najkrajšem času skličejo sestanke s predsedniki obratnih komisij za varstvo pri delu v okviru svoje delovne enote in da se na teh sestankih pogovorijo o načinu dela obratnih komisij ter o povezavi, tako s komisijo v delovni enoti, kot z delovnimi skupinami v obratu. Menili so tudi, da bodo morali predsedniki obratnih komisij sklicati vodje delovnih sku-

pin, da bi se na podoben način dogovorili o delu s področja varstva pri delu in o povezavi delovnih skupin z obratnimi komisijami za varstvo pridelu.

Program dela odbora za varstvo pri delu so sprejeli brez pripomb na predlog — prav tako so sprejeli poročilo, kateri od sklepov, ki jih je delavski svet Železarn sprejel v zadnjem času na področju varstva pri delu in na področju socialno zdravstvenega varstva, niso izvršeni in so še vedno aktualni.

Sestanki delovnih skupin

Livarna — modelna mizarna

V modelni mizarni v livarni so imeli sestanek delovne skupine 30. junija. Na sestanku so bili prisotni vsi delavci razen dveh, ki so na dopustu ali v bolniškem stanju. Obratovodja Jože Bertoncelj je najprej posredoval problematiko livarne in govoril o integraciji slovenskih železarn. Zlasti je poudaril inte-

gracijska prizadevanja v samih livarnah, kjer je potrebna delitev dela. In končno je naloga naše livarne tudi v tem, da doseže v perspektivi 2.000 ton proizvodnje na leto.

V razpravi so omenjali nadurno delo, nagrajevanje ter se zavzemali za usklajevanje osebnih dohodkov. Iz razprave je bilo razvidno, da so delavci pripravljeni delati, vendar ima veliko vlogo nagrajevanje, ki mora biti po

njihovem mnenju kar najbolj spodbudno. Prav tako so imeli pozitivno mnenje o integraciji oziroma delitvi dela med livarnami, ker le od ustrezne delitve dela lahko pričakujejo tudi dobre rezultate. Omenjeni so bili preventivni zdravniški pregledi, ki bi jih morali skladno s 112. členom pravilnika o varstvu pri delu organizirati letno enkrat. Letos takšnega pregleda še niso imeli. (nadalj. na 5. str.)

3. seja odbora za poslovno politiko

V ponedeljek, 30. junija 1969 je bila 3. seja odbora za poslovno politiko, ki jo je predsednik odbora inž. Emil AZMAN sklical z naslednjim dnevnim redom:

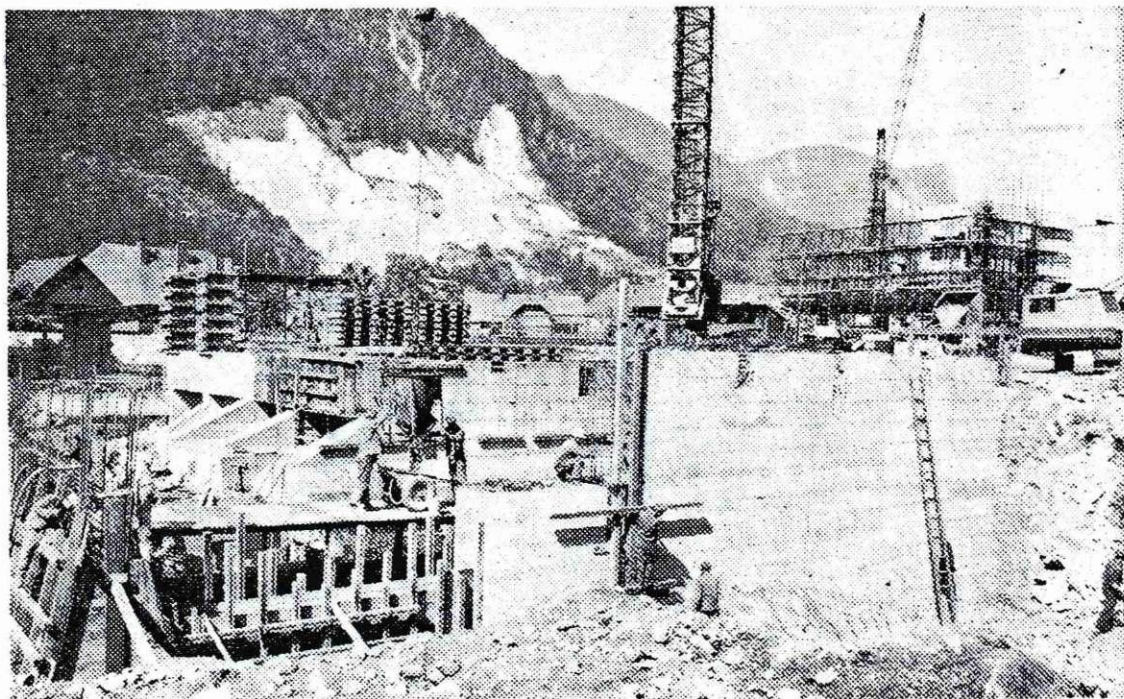
- pregled sklepov,
- dolgoročna pogodba o poslovnem sodelovanju s TAM Maribor,
- predlog za razširitev poslovnega sodelovanja s podjetjem KOVINAR Jesenice in
- informacija o novih cenah za proizvode črne metalurgije.

S pogodbo o dolgoročnem poslovnem sodelovanju s TAM Maribor se je odbor v celoti strinjal in jo potrdil brez pripomb ter pooblastil direktorja Železarn, da pogodbo podpiše.

Tudi z razširitvijo poslovnega sodelovanja med Železarno in podjetjem KOVINAR Jesenice so se na odboru strinjali ter sklenili, da je treba to poslovno sodelovanje uskladiti z ostalimi partnerji Železarn, ki proizvajajo iste proizvode kot KOVINAR. Sklenili so tudi, da bodo na prvi prihodnji seji predlagali delavskemu svetu Železarn, da v zvezi s tem imenuje posebno komisijo, ki naj bi proučila najprimernejšo obliko sodelovanja. Odbor za poslovno politiko je menil, da bi glede na do sedaj znane podatke in dokumentacijo, bila najprimernejša oblika priključitev podjetja KOVINAR. Podjetje KOVI-

NAR, bi na ta način postala samostojna organizacija združenega dela brez pravice pravne osebe, to se pravi, da bi obdržala svoj dohodkovni sistem, proti poslovnim partnerjem pa bi nastopala Železarna kot pravna oseba.

Ob koncu seje so vzeli na znanje informacijo direktorja Železarn o novih cenah za proizvode črne metalurgije in podprli prizadevanje uprave podjetja, da se doseže povišanje cen razdeljeno po posameznih proizvodih. V zvezi z novimi cenami in podporo izvršnega sveta SRS so sklenili, da bo potrebno, da isti predstavniki Železarn, ki so že bili pri predsedniku izvršnega sveta aprila letos, gredo ponovno k njemu, v kolikor predvidevanje izvršnega sveta, ki se ni solidiziral z našimi zahtevami, da bi uradno zahteval povišanje cen, ne bo izpolnjeno in postavijo vprašanje, zakaj niso izpolnjene obljube.

Tam, kjer so včasih stale rake, gradijo nov objekt aglomeracije

Valjarna 1300 — pocinkovalnica, dnina Lužnik

Delovodja je 17 delavcev, ki so bili prisotni na sestanku delovne skupine, dne 2. 6. seznanil s poročilom o proizvodni problematiki za maj. V razpravi so ugotovili, da proizvodnega načrta ne bodo mogli izpolniti ob kritičnem pomanjkanju vložka. Zahtevajo, da obratovodja na prihodnjem sestanku obširneje obrazloži vzroke za pomanjkanje vložka.

Valjarna 2400 — proga, dnina Pintar

Prvi sestanek delovne skupine na dnini Pintar je bil 14. junija. Prisotni delavci so se strinjali z novim sistemom dela samoupravnih organov in prav tako tudi z dosedanjim izpolnjevanjem sanacijskega programa v obratu. Kritično so obravnavali valjavniške napake, ki jih bo treba v bodoče zmanjšati na najnižjo možno mero, da bi tako povečali izplen. Zaskrbljeni so zaradi pomanjkanja vložka in predlagajo, da obratovodstvo ustrezno ukrepa. Opozorili so tudi na površinske napake vložka, ki nastajajo zaradi slabega fletanja na Beli. Sestanki delovne skupine bodo organizirani v času, ko bodo čakali na temperaturo v ogrevnih pečeh.

Želbljarna — dnina Globočnik

14 naših sodelavcev iz želbljarne je bilo 21. junija navzočih na sestanku delovne skupine dnine Globočnik. Najprej so govorili o vlogi samoupravnih organov, ki so bili formirani po volitvah, zatem pa so govorili o kvalitetni problematiki. Ker nimajo kvalitetnega kontrolorja, delovno mesto je bilo ukinjeno, predlagajo uvedbo samokontrole in vzporedno s tem tudi ustrezno nagrajevanje. Imajo pripombe zaradi prevelikih kolobarjev žice in neustreznih bobnov. Zavzemajo se za večji red na delovnih mestih in dosledno uporabo zaščitnih sredstev. Pripominjajo, da niso zadovoljni s kvaliteto usnjenih rokavic. Ob koncu sestanka so razpravljali še o novem razporedu dela v želbljarni, več pripomb pa je bilo tudi na račun vložka, ki ga dobivajo v žičarni in železarni Zenica.

Žičarna — dnina Marinkovski

Dne 12. 6. je bilo zbranih na sestanku delovne skupine 15 naših sodelavcev. S predlaganim sistemom samoupravnih organov se strinjajo, ker le-ta zagotavlja, da vsi delavci lahko povedo svoje mnenje, morebitne predloge in zahteve. Na prejšnjih zborih delovne enote vsi delavci dostikrat niso mogli priti do besede. Menijo, da je plan za junij previsok in ga ne bodo mogli izpolniti, ker od novih strojev še ne morejo pričakovati planirane

proizvodnje. Obširneje so razpravljali o kvaliteti žice, o normah, delovni disciplini ter o letnih dopustih.

Žičarna — dnina Gašperin

Tudi na sestanku dnine Gašperin v žičarni dne 12. 6. je bilo prisotnih 45 naših sodelavcev. Prva ugotovitev na sestanku je bila, da so zaradi pomanjkanja delavcev izdelali manj žice kot so planirali. Mesečno jim primanjkuje po devet žičarjev, poleg tega pa je tudi lužilnica v rekonstrukciji. Zato je umešna pripomba, da je treba delovni čas koristiti do zadnje minute ter planirati letne dopuste tako, da ne bosta na enem stroju naenkrat odsotna po dva žičarja. Potrebna bodo strožja merila glede uporabe zaščitnih sredstev. Kritizirali so odnos do zaščitnih sredstev, ker opazajo, da se še uporabne rokavice valjajo po kotih, čeprav je znano, da zaščitna sredstva niso poceni in jih kolektiv plačuje iz lastnih sredstev. Razpravljali so še o osebnih dohodkih. Le-te bodo povečali samo ob večji proizvodnji. Delavci se s to ugotovitvijo niso povsem strinjali ter menijo, da del stroškov, ki nastajajo pri izpolnjevanju nalog zaradi rekonstrukcije v lužilnici mora kriti Železarna, saj za te stroške žičarji ne morejo biti odgovorni.

HVŽ — pocinkoval, dnina Kralj

Najprej je delovodja informiral 12 delavcev, zbranih na sestanku delovne skupine, o novem načinu dela samoupravnih organov. Nato pa so razpravljali o proizvodnji ter izpolnjevanju načrta za prvih pet mesecev letošnjega leta. Zahtevali so pojasnilo, zakaj nimajo rednih zdravstvenih pregledov, kljub temu, da je precej železniških obolenj ter obolenj na dihalih. Umesten je predlog, da bi imeli na voljo kavo, ker je več primerov, da zaradi vročine segreti delavci pijejo mrzlo vodo in je precej prehladov.

Imajo premalo vložka, ki pa večkrat tudi ne ustreza. Prav tako niso zadovoljni z vzdrževanjem naprav, glede težkih delovnih pogojev pa menijo, da bi morali biti vsi II. pocinkovalci v 5. skupini.

Valjarna 1300 — lužilnica in pocink., dnina Knific

Sestanek so imeli 25. junija. Na njem so obravnavali sanacijski program in trenutni položaj Železarne in ugotovili, da bi bilo bolje kot sedaj, če bi se vsi zavedali svojih odgovornosti in se manj izgovarjali na težave, ki jih včasih sploh ni. Zelo kritični so bili do dela na progi, kjer je preveč izmečka. V adjustaži bi morali zračiti pločevino po šaržah, precej pa je tudi problemov

pri samem luženju in pocinkanju. Rečeno je bilo, da ima Železarna dnevno več tisoč N din škode, ker cinkovega pepela ne rafinirajo sproti. Omenjeno delovno mesto je slabo plačano in zato težko dobijo delavce, ki bi bili pripravljeni delati na tem delovnem mestu. Prav tako se prisotni delavci niso strinjali s predlogom, da je polovica ur pri remontu plačanih v poprečju obrata. Zavzemali so se za izboljšanje delovne discipline ter dosledno in pravilno uporabo zaščitnih sredstev.

Livarna — jekloliv., dnina Podobnik

Sestanka delovne skupine so se udeležili vsi člani kolektiva, razen tistih, ki so v bolniškem staležu ali na dopustu. Obratovodja Bertonec asistent Oswald in vodja delovne skupine Podobnik so delavcem obrazložili novo strukturo ter pomen samoupravnih organov, zlasti pa še delovne skupine. Med razpravo so ugotovili, da je sedanje stanje v jeklolivarni drugačno kot je bilo lani 15. oktobra. V treh letih ali pa že prej naj bi dosegli proizvodnjo v višini 2.000 ton. Medsebojni delitvi dela med livarno v Ravnah, Litostrojem in našo livarno pripisujejo velik pomen. Navsezadnje je rešeno vprašanje delovnega prostora za jeklolivarno, zato ni odveč ugotovitev, da je perspektiva zagotovljena za daljše obdobje. Zahteva prisotnih delavcev pa je bila, da je treba vzporedno reševati tudi vprašanje osebnih dohodkov, vprašanje normativ in kadrovska vprašanja. Zlasti je bila zanimiva razprava okrog šolanja kadrov. Predvidevali so možnost, da bi livarje izučili v železarni Ravne, drugi pa so bili mnjenja, da naj bi si potrebne kadre, to je livarje in delovodje zagotovili prek oddelka za izobraževanje odraslih pri ŽIC, seveda ob tesnem sodelovanju ter prizadevanju celotnega kolektiva livarne.

Sestanek političnega aktiva v valjarni Bela

V valjarni Bela so 25. junija imeli razgovor s političnim aktivom tega obrata o številnih problemih njihovega obrata. Prisoten je bil tudi predsednik tovarniškega odbora sindikata Železarne Srečko Mlinarič.

Predsednik sindikalnega odbora valjarne Bela tov. Logar je povedal nekaj misli o namenu razgovora, predsednik Mlinarič pa je govoril o novi strukturi samoupravljanja v Železarni. Poudaril je izreden pomen, ki ga ima povezava v samem obratu, med samoupravnimi organi in vodstvom DE. V razpravi so zlasti poudarili, da mora biti način dela novih samoupravnih organov učinkovit in stalen, potrebna pa je tudi povezava z ostalimi obrati v Železarni, če je to potrebno. Za delo posameznih komisij v obratu naj bi zadolžili vod-

je oddelkov, ki aktivno sodelujejo in pripravijo potreben material. Bolj pogosto kot doslej naj bi se sestajali tudi predstavniki komisij, ki pa bi morali imeti stalno povezavo s komisijami in odbori pri delavskem svetu Železarne. Obširneje bodo o delu samoupravnih organov spregovorili tudi na seji sveta DE valjarne Bela, ki jo bodo sklicali v bližnji prihodnosti. Predsednik sindikalnega odbora je opozoril na to, da sklepi komisij in prejšnjega DS niso bili vedno izvršeni in so zaradi tega imeli delavci precej kritičnih pri-

pomb. Menili so, da je treba ob sprejemanju sklepov določiti tudi ustrezne roke ter o izvajanju sprejetih sklepov poročati na naslednjih sejah smoupravnih organov.

Ob koncu sestanka so omenjali še kadrovska vprašanja in govorili o tem, da smo doslej posvečali premalo pozornosti obveščanju kolektiva o sprejetih sklepih na sejah samoupravnih organov. Razpravljali so tudi o vzdrževanju ter o nagrajevanju vzdrževalcev. Poudarili so, da bi morala biti med proizvodnjo in vzdrževanjem stalna povezava, da bi tako probleme reševali sproti. Dogovorili so se, da bodo sklepe, sprejete na tem sestanku, predložili v razpravo in potrditev svetu DE valjarne Bela.

Ko se majejo tla

8

23. junij 1964: potres v Jadranskem morju, koordinata epicentra 43,5° N in 14,5° E, to je področje osrednjega dela Jadranskega morja, kakšnih 70 km jugozahodno od Kornatskega otočja. To področje, ki leži vzhodno od Ancone v Italiji, je znano po občasni potresni aktivnosti, točnejše lege potresnih žarišč pa je težko spremljati, ker so seizmološke postaje relativno oddaljene. Prebivalstvo tega potresa ni čutilo, zabeležile pa so ga postaje v Ljubljani, Zagrebu, Trstu, Rimu, Strassbourgu, Stuttgartu, Jeni in v Pragi.

Tako smo si na kratko ogledali »sliko« nekaterih potresov na območju naše države.

Svetovni potresi v 30 letih

Pa si še oglejmo svetovne potrese v zadnjih letih, ki se bistveno razlikujejo po rušilnosti in številu človeških žrtev, ki jih prizadejajo človeštvu.

Leta 1935 v Indiji — 40.000 mrtvih, 60.000 ranjenih

Leta 1939 v Turčiji — 32.000 mrtvih, 28.000 ranjenih

Leta 1950 v Indiji in na Tibetu — število mrtvih neznano

Leta 1956 v Afganistanu — 2000 mrtvih

Leta 1957 v Iranu — 2.500 mrtvih

Leta 1957 v Iranu — 1.062 mrtvih

Leta 1960 v Agadiru (Maroko) — 12.000 mrtvih

Leta 1960 v Iranu — 1.000 mrtvih

Leta 1960 v Čilu — 5.700 mrtvih

Leta 1962 v Iranu — 10.000 mrtvih

4. julij 1963 — otočje Tonga — globina hipocentra 159 km, jakost 6 3/4 — 7° Richterjeve lestvice

26. julij 1963 — Skopje — globina hipocentra 5 km, 1.070 mrtvih, več tisoč ranjenih

15. avgust 1963 — meja Bolivija—Peru — globina hipocentra 543 km jakost 8° Richter lestvice

22. avgust 1963 — Salomonsko otočje — globina hipocentra 33 km, jakost 6 3/4 — 7° Richterjeve lestvice

15. september 1963 — otočje Santa Cruz — globina hipocentra 43 km, jakost 7 1/4 — 7 1/2° Richter lestvice

24. september 1963 — obala Peruja — globina 80 km, jakost 7° Richter lestvice

12. oktober 1963 — Kurilski otoki — globina hipocentra 40 km, jakost 6 3/4 — 7° Richter lestvice

28. marec 1964 — Aljaska — 500 mrtvih, globina hipocentra 20 km, jakost 8,5° Richter lestvice. Poleg velike materialne škode v Anchoradu, Sewardu in Valdezu je potres spremljal tudi morski val tsunami, ki je povzročil veliko škodo na zahodni obali Severne Amerike.

Leta 1965 v Čilu — 500 mrtvih

Leta 1966 na Kitajskem — število žrtev neznano

Leta 1966 v Turčiji — 3.500 mrtvih

Leta 1966 v Peruju — 350 mrtvih

Leta 1966 v Ugandi (Afrika) 200 mrtvih

Leta 1967 v Caracasu — 350 mrtvih

Leta 1968 na Siciliji — 400 mrtvih

Avgusta 1968 na Filipinih — 200 mrtvih

2. septembra 1968 v Gonabadi (Iran) — 20.000 mrtvih, 100.000 ljudi brez strehe, 15 potresnih sunkov, jakost 7 3/4° Richter lestvice

3. september 1968 — v Bartini (Turčija) — 200 mrtvih

3. september 1968 — v Afganistanu — število žrtev neznano

Neslavna smrt vnuka prvega ravnatelja železarne — Stara ruska pištola ni zatajila — Kdo je organiziral atentat? — Kdo je bil atentator? Kako je Lukman zaznamoval jeseniške obrtnike

Dva strela sredi Jesenic sta oznanila konec izdajalske poti Karla Lukmana, jeseniškega župana. To se je zgodilo 17. aprila 1942. leta. Atentat na Lukmana predstavlja najdrznejšo akcijo partizanov med vojno na Jesenicah. O tem bo pripovedoval ta zapis. Naš časopis je tudi prvi, ki objavlja ime hrabrega atentatorja.

Smrtna kazen za tistega, ki ne odda orožja nemškim vojaškim ali civilnim oblastem, so oznanjali in grozili Nemci prve dni okupacije 1941. leta. Jožko se za takšne grožnje ni menil. Otroško je vrtel v roki dve pištoli in rekel materi: »Mama, tokrat se bomo pa zares udarili.« in nežno pogledal pištoli, kot da ima v rokah dva kanarčka. Mati je vedela, da njen posinovljenec tajno pomaga organizaciji odpora proti tiraniji.

Nekega dne so se pri planinskem domu na Lubniku pri Škofji Loki nepričakovano pojavili nemški policisti. Jožko je vedel, da so prišli ponj. Pognal se je proti gozdu, toda omahnil je samo nekaj metrov od hiše. Pod stopnicami sta ostali dve pištoli, ker Jožko Pavlica ni imel časa, da bi jih vzel s seboj. Planinski dom na Lubniku so Nemci zaprli.

Zatišje pred viharjem

Nekega mrzlega jutra v marcu 1942. leta sta se od Valvasorjeve koče pod Stolum otrnili dve ženski in hiteli proti dolini. Sneg je škripal pod nogami in dramil zlobno jutranjo tišino. Tišina je v vojni nekaj najhujšega, to je zatišje pred viharjem. V Žirovnici sta ženski vstopili na vlak. Na vratih vagona sta se zagledali v letak z velikimi črkami »Feind hört mit« (sovražnik prisluškuje).

Da, sovražnik prisluškuje. Zato je najboljšo molčati, saj ne veš kdo sedi poleg tebe, sta premišljevali ženski in molčali vse do Škofje Loke, kjer sta izstopili. Kmalu sta potrkali na vrata škofje-loškega gestapa, oziroma sedeža nemške tajne policije.

»Ključ bi želeli,« je dejala starejša ženska, »ključ od vrat planinskega doma na Lubniku.« Ker gestapovec ni nicesar odgovoril, temveč ju je hladno opazoval, je mlajša posegla v besedo: »Saj vendar veste, da smo živeli na Lubniku in da imamo

tam še nekaj svojih stvari. Rače bi šle še po nekaj drobnarij.«

Gestapovec se je obrnil, vzel iz predala ključ in ga z nezaupanjem izročil starejši ženski rekoč: »Do večera mora biti ključ tu.«

Proti planinskemu domu na Lubniku sta hiteli Pečarjeva mama in njena hčerka Zlata. Jožko Pavlica je bil posinovljenec Pečarjeve mame. Pod stopnicami je zapustil skriti tisti dve pištoli. Vsaka eno sta dali v torbico in se takoj vrnili nazaj v Škofjo Loko. Gestapovcem sta vrnili ključ, tem se pa niti sanjalo ni, da ženski nosita v torbici dve pištoli za partizane. Eno od teh pištol bo dobil v roke partizan, ki bo z njo ubil jeseniškega župana Lukmana.

Obleka za atentatorja

Ivan Gašperin Mitja (zdaj živi v Lescah) je pred vojno delal v železarni Jesenice skupaj s komunisti Karlom Prežljem in Viktorjem Kejžarjem. Bili so prijatelji, ki so se kmalu srečali na isti poti, v istem boju.

V začetku vojne 1941. leta so Gašperina dodelili k straži pri cestnem in železniškem mostu v Mostah. Jugoslavija je razpadla, Gašperin pa je vzel dve puški in jih skril pri Sv. Petru nad Begunjami.

S partizani je začel sodelovati, ko je odšel v ilegalo Jaka Bernard. Bernard je 1941. leta vodil dela pri zidavi hiše, ki jo je v Begunjah gradil Ivanov brat. Nekega dne mu Bernard reče: »Jutri odhajam v hosto. Ne bom se kmalu vrnil, toda poiškal te bom, da bomo sodelovali.«

Ni minilo mesec dni, že je prišla Bernardova sestra in sporočila Mitji naj pride na Koritno pri Bledu. Od tam ga je odpeljala na obrežje Save. Ivan Gašperin je tam srečal Bernarda, Jožeta Dežmana in Dacarja iz Črnivca. Dogovorili so se, da bo Mitja zbiral orožje in hrano za partizane. Tudi tisti dve puški, ki jih je skril pri Sv. Petru, je oddal partizanom. V domači vasi so ga večkrat obiskali jeseniški prvoborci med njimi Viktor Kejžar, Matija Verdnik, Karel Preželj, Albin Zemva in Tone Matoh.

Nekega dne sredi aprila 1942. leta sta se pri Mitji v Doslovčah zglasila Karel Preželj in Albin Zemva (oba sta

padla v NOB). »Mitja,« sta dejala, »pomoč potrebujemo.« Hrano, morda tudi žganje, je pomislil Mitja in že začel na mizo zlagati kruh, slanino, jajca, krompir, korenje in še marsikaj drugega. »Hrana res ne bo odveč,« je dejal Preželj, ki je bil znan partijski delavec v Cankarjevem bataljonu in na terenu, »najina prošnja je malo čudna. Potrebujemo novo civilno obleko tvoje velikosti.«

Preželj in Zemva sta Mitji vse zaupala. Povedala sta, da bo obleko nosil atentator, ki bo ubil nekega izdajalca na Jesenicah. Nista pa povedala katerega izdajalca. Mitja jima je rade volje posodil svojo novo obleko. Ob odhodu mu je Preželj naročil, naj gre drugi dan na Jesenice poizvedovat, če je kaj novega. Pri tem je seveda mislil, naj poizve, kako je uspel atentat. »Jutri zvečer se dobiva v rebru nad vasjo,« je dejal Preželj ob slovesu.

Mitja je drugi dan odpotoval na Jesenice. Bilo je vse

kot po navadi. Prijatelji so vedeli povedati, da so tega ali onega delavca Nemci aretirali, da je ta ali oni odšel v partizane, kakšnih posebnih novic pa ni bilo slišati. Zato se je nejevoljen vrnil domov. Ko pa so se ob drugi uri popoldne vrnili delavci iz železarne so v vas prinesli novico: Na Jesenicah so ubili župana Karla Lukmana.

Mitja ni vedel, kdo je bil atentator, vedel pa je, da je atentator nosil njegovo obleko.

Lukman obsojen na smrt

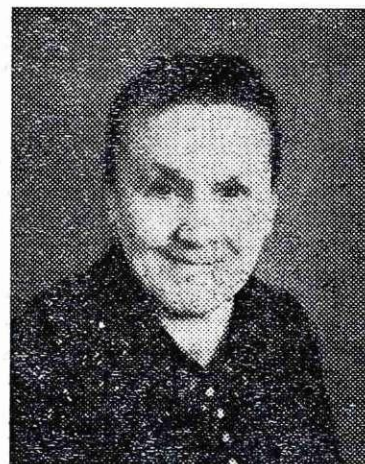
Partizansko vodstvo je Lukmana obsodilo na smrt prve dni marca 1942. leta. Akcija je bila izredno težka in tvegana. Prvi, ki je bil določen, da Lukmana ubije, je bil 21-letni Stanko Sekardi z Javornika. Še pred vojno je postal član Zveze komunistične mladine Jugoslavije. Sekardi je odšel na Jesenice že marca 1942. leta, da poišče Lukmana, toda to mu ni uspelo. Aprila 1942. leta bi Se-

kardi moral opraviti neko nalogo doma, a je bil izdan. Ko je spoznal, da se skozi nemški obroč ne bo mogel prebiti, si je sam vzel življenje.

Za akcijo so določili drugega partizana, toda ta se je vrnil in povedal, da je akcijo nemogoče izvesti, ker Lukmana spremlja osebna straža.

Taborišče Cankarjeve čete je bilo takrat deset minut hoda zahodno od Valvasorjeve koče. Nekega dne sredi aprila se je Albin Zemva, komandant čete, vrnil iz doline v taborišče. »Tone,« je poklical mlajšega partizana nizke rasti. Oddaljila sta se nekaj metrov od borcev, potem mu je Albin povedal, da nekdo želi z njim govoriti, našel pa ga bo 100 metrov naprej v gozdu. Tako se je Tone sestal z Viktorjem Kejžarjem. Zaradi stroge partizanske konspiracije Viktor ni želel, da ga vidijo vsi borci čete. Ko je zagledal Tona, ga je vprašal, če ve zakaj ga je poklical. »Vem,« je odgovoril Tone. »No, kaj

Dolga in težka pot matere

Marija Mazzini

sem doživela,« mi je rekla in nato dostavila. »Bilo pa je več slabega kot dobrega.« Zdaj je stara 77 let, usodno srečanje, ki jo je privedlo v zakon z vnukom slavnega revolucionarja Mazzinija, pa se je zgodilo leta 1909, ko je bila stara sedemnajst let.

Takole je pripovedovala: »Takrat so popravljali žirovsko cerkev Sv. Martina in Cezare Mazzini je delal kot predelavec. Imel je 25 let. V začetku so se moji starši protivili najini ljubezni, ker je bil tujec, kasneje pa, ko so videli, da je priden in pošten, so privolili, da se poročiva.

Ker je bil stalno zaposlen v Trstu, sva tam preživela tri mesece, nato pa sva odšla k njegovim staršem v deželo Mantovo v trg Canikossa. Starši so me zelo lepo sprejeli, saj me je oče celo z voza odnesel v hišo. Največ gorja pa mi je priredila svakinja, ki je hotela, da bi se Cezare poročil z njeno sestro.«

Zgodba se je nadaljevala tako, da je ta svakinja tudi dosegla, da so se začeli prvi prepiri med mladima, hkrati pa tudi prvi udarci, ki so doleteli Marijo.

Marija in Cezare sta se hotela poročiti, toda Marija dolgo ni mogla dobiti za to potrebnih dokumentov. Italijani so komaj kdaj slišali za Slovenijo in so ves čas mislili, da je Nemka. Leta 1910 se je rodila hči Marija, leta

1912 pa sta se po vseh peripetijah komčno le poročila. Ko se je leta 1913 rodil sin Bruno, so bili odnosi med zakoncema še komaj znosni. Ker je bila Marija večkrat tepena kot ne, je pobegnila domov, kljub temu, da je bila spet noseča. Leta 1914 se je rodil sin Julij.

Leta 1915 je izbruhnila vojna in Marija bi se morala vrniti v Italijo, ker je bila poročena z Italijanom. Aretirali so jo kot vohunko in jo privedli na ljubljanski grad v spremstvu bajonetov, kot bi bila najhujši zločinec. V naročju pa je imela šest mesečnega sinčka Julija.

V zaporu sta preživela šest mesecev, nato pa so ju transportirali v živinskih vagonih v Avstrijo, kjer je bila v taborišču tri tedne.

Nato se je nadaljevala težka pot v Švico. Na poti so bili pet dni in ves ta čas brez hrane. Jedli so kruh, čeprav je bil že ves črviv. Ljudje so umirali od lakote in ljudje na polju, ki so jih videli, so jokali zaradi njihovega trpljenja. V Bernu so dobili hrano od rdečega križa. Ljudje pa so spet umirali. Obledeli so kot snopje na njivi, ker so se preveč najedli po tolikem stradanju. Potovanje so nadaljevali v Italijo v Milano, kjer sta bila z otrokom določena za odhod v Mantovo.

Vrnila se je v Canikosso, kjer pa je mož ni hotel sprejeti. Ni verjel, da je Julij njegov otrok in da je bila ves ta čas sploh v Sloveniji. Misli je, da je bila v Genovi, kjer je imela teto. Dejal je, naj se

Kejžar. »Potreb-
ga likvidirati,« je
Tone. »Koga?« je
sprasoval Viktor.
naštevaj jeseniške
Prvo je omenil
mana, gestapovca,
seniškega župana
mana, nato pa še
eniških izdajalcev.
anju teh imen je
tkimaval z glavo.
ne vem,« je rekel
ar je izvedel, da je
o vodstvo Karla
obsodilo na smrt
je potrebno likvidi-

ve za akcijo

te, toda če upaš
povej?« je dejal

žar je izbral To-

er je ves čas bila.
Marali je niso

storili takrat, no-
tni spomini so ta
obraz že pomračil-
je minilo od ta-
liko let.

nisem vedela, kaj
je usmilila neka
imela moža na
tripolisu in mi po-
voj dom. Se istega
me obiskali vsi lju-
samo domači ne.
o mi denar, hrano,
kdo imel. Jaz pa
o jokala. Misli-
ne bom nikoli več
iti v domovino in
več videla obeh
sta ostala pri star-

dobrotnici je osta-
Domači pa tega ni-
renesti, saj so bili
bogati, ona pa je
drugih kot bera-
so jo pod izgovor-
vohunka, spet od-
Milano, od tam pa
o mejo. Ko je me-
stopila, so jo švi-
nazaj, ker je bi-
umentov. V Italiji
preživela pet dni.

so jo vsak dan in
da jo bodo odpe-
dičeve otoke.
je župnik iz Cani-
dil je, da so ji na
konzulatu izstavi-
te in lahko je pre-
jo. Iz Švice je po-
elovec in se za ne-
avila tudi na Jese-
je prebivala v ne-
ši na Murovi, na-
la domov v Žiri.
vanje pa je dolgo

Kejžar. Tone je brez razmi-
šljanja odgovoril: »Danes bo
mrtev.«

»Ne prenašli se. Danes je
to nemogoče,« mu je odvrnil
Kejžar. Tone je Kejžarja še
vprašal, če je poskrbljeno za
umik po atentatu. Kejžar mu
je pojasnil, da mu na Jese-
nicah ne morejo pomagati.
»Tvoja stvar je, kako se boš
umaknil. V dolino ne more-
mo oditi. Kar potrebuješ od
nas, tukaj lahko dobiš,« je
dejal Kejžar. Nato sta se raz-
šla.

Komandir čete je čez nekaj
minut potrepljal Toneta po
ramenu in mu povedal, da
ima za njega pripravljeno
novo civilno obleko. Zvečer
sta odšla k Valvasorju, kjer
je Tone dobil dva kosa me-
sa, kos kruha in čaj za na
pot. Tam je dobil tisto pi-
štolo na bobenček s šestimi
naboji, ki sta jo mama in
Zlata prinesli s planinskega
doma na Lubniku. Komandir
mu je svetoval, naj vzame
obe pištoli, ker sta bili obe
že močno zarjaveli. Tudi na-
boji so bili zarjaveli in vpra-
sanje je bilo, če pištola sploh
deluje, ker pa je bilo pre-
malo nabojev niso mogli
predhodno poskusiti delova-
nja pištole. Zanimivo je, da
je bila to stara ruska pišto-
la, ki je bila v oktobrski re-
voluciji v rokah revolucio-
narjev in jo je eden od njih
prinesel v Jugoslavijo.

trajalo, bilo je treba veliko-
krat kje čakati, ker se je vo-
zila tudi vojaščina.

Doma pa jo je uro po po-
vratku že nadlegoval žandar.
Rešili pa so jo švicarski do-
kumenti.

V Italijo se je spet vrnila
leta 1919. Cezare ji je dal de-
nar, da je šla kasneje iskat
še otroke. Začelo pa se je
spet staro življenje. Pretepa-
nje se je vrstilo iz dneva v
dan. Hoteli so obdržati otro-
ke, njo pa uničiti. Vzdržala
je sedem mesecev, nato pa je
spet pobegnila.

Potem Cezarja ni več vide-
la. Zvedela pa je, da je umrl
za poškodbami, ki so mu jih
bili prizadejali fašisti.

Njena timova pot pa se s
tem še ni končala.

Leta 1922 je spoznala Mi-
haila Razovajeva, begunca iz
Rusije. Z njim je imela še
tri otroke, nikoli pa se nista
poročila. Dejal je, da se po-
roči pod pogojem, če zupu-
sti starejše tri otroke. Tega
pa ni mogla storiti. Se pre-
den se je rodila najmlajša
hči, je bil že odšel iz Žirov in
nikoli več ga ni videla. Kas-
neje so ji povedali, da je zgo-
rel v Dachau.

Tako je ostala brez moža,
skrbeti pa je morala za šest
otrok. To ni bilo lahko. Riba-
la je, po hribih nosila kruh,
za beraško plačilo plela na
njivah, prijala za vsako delo,
da bi le otroci imeli jesti.
Prenesti je morala veliko po-
nižanj, saj je mikjer niso do-
sti marali z njenim zarodom
brez očeta. Vseeno pa ji je
uspelo vseh šest vzgojiti v
poštene ljudi.

Z.

Miha Klinar: LUČI V SIVEM MESTU ● Miha Klinar: LUČI V SIVEM MESTU ● Miha K

76

»Nimam? Še več, advokatu jo izročim če mi ne
povrne sobotne škode,« zagrozi Kumrova.

»Sobotne škode?« je Tine ne more razumeti.

»Prala je...«

»Prala?« vprašuje Tine kakor odmev, čeprav je
mamo sam videl splakovati pri rakah.

»In mi okradla dragoceno perilo, tatica!«

»Moja mama ni še nikogar okradla!«

»Mene je, čeprav je rekla, da je dragoceno perilo
odnesla voda.«

»Potem ga ji je res!«

»Jaz pa pravim, da je voda, ki ji ga je odnesla,
ona sama!« se Kumrova narašča in blati Tinetovo
mamo z nesramnimi izrazi, Tineta pa se polašča bes.

»Ne mislite, da vas bom dolgo takole poslušal!«

»Poslušal ali ne! Vrnila mi bo perilo ali pa pla-
čala škodo z denarjem! Ali pa mi jo bosta odslužila

z delom, ti in ona!«

»Midva že ne! Nisva godna za Studenec!« se po-
smehne Tine.

»Sta pa godna za arest!«

»To bomo šele videli! Najprej boš dokazala črno
na belem, kelnierica!«

Kumrova osupne nad Tinetovo predrznostjo.

»Kelnierica?« Capin prekleli! Sin taticel!« ga začne

psovati, ker zaradi osuplosti ne najde takoj drugih
besed.

»Če je kdo tatica, si ti največja! Kot kelnierica si
goljufala in bi rada še sedaj,« jo Tine tolče z bese-
dami na njeno natakarsko preteklost, ki bi jo rada

že zdavnaj pozabila. »Goljufala si. In tudi sedaj bi
rada!«

SIVO MESTO

»Tole ni nobena goljufija,« potegne Kumrova izza
ploskih prsi bel list in ga zavihti pred Tinetovim
obrazom. »Tole že ne!« se še zdaj ne zave, da jo je
Tine tikal in da bi pravzaprav morala pobesneti tudi
zaradi tega. »Upam, da si pismen in da poznaš tale
podpis! Tu piše Ana Kosirnik! Vidiš?«

Tine prebledi. Podpis je res materin.

»In nad tem podpisom stoji, da mi podpisana
dolguje za storjeno škodo pet stotakov! Ali vidiš?«
Tinetu se temni pred očmi. Kolena se mu zaši-
bijo.

To je zadolžnica! Podpisana zadolžnica s podpi-
som njegove materel!

»Ti je vzelo sapo? Si umolknil?« je Kumrova nad
učinkom, ki ga je povzročil podpisani papir, zado-
voljna.

Toda Tine zanika. Ni mu vzelo sape. Samo vedel
bi rad, kaj bi od opranega perila moglo biti vredno
kar celih pet stotakov.

»Kaj? Kaj tebi mar?« mu Kumrova noče pove-
dati.

»Hočem vedeti!« vztraja Tine.

»Vprašaj staro!«

»Ti mi boš povedala!« terja Tine.

Kumrova se šele sedaj zdrzne ob Tinetovem ti-
kanju in postaja še bolj zelena.

»Kako pa govoriš z menoj, smrkavec?«

»Kakor ti z menoj, goljufivka!«

Ne Kumrova, ne Tine ne izbirata besed. V Tinetu
prekipeva jeza, saj se šele sedaj zaveda ali pa vsaj
sluti, zakaj se je mama tako strahotno izgarala in
prehladila. Bržkone ji je kos perila ušel iz premrlih
rok in ga je skušala ujeti. Morda ji je pri tem celo
spodrsnilo in je z zgornjim delom telesa omahnila
naravnost v izplakovalno korito. In zdaj jo bo tale
pogospodena cipa dolžila za tatico... Pa saj, se Ti-
ne spomni maminih besed, ki jih ni mogel razumeti,
pa saj mu je mama že sama hotela potožiti o tem,
a ji ni pustil, da bi se mučila z govorjenjem. Toda
besedi »dolg« in »izgubila« je kljub temu razumel.
Šele zdaj sluti, da je mama imela v mislih dolg pri
Kumrovi.

»Ne, ta dolg si kar izbij iz glave, natakarica! Ne,
mene, ne mame nisi plačala! Naj ti bo za tisto pe-

rilo! A tale listek pri priči sem!« ji hoče iztrgati
mamiño zadolžnico iz rok.

Toda Kumrova je hitrejša. Kakor podlasica se
izmuzne v stanovanje in še preden se Tine zave,
zapre in zaklene za seboj vrata.

»Prekleta letéča kost!« zavpije Tine in hoče uda-
riti s pestjo po vratih, a se odpro sosednja vrata.

»Nikar se ne bodite z njo! Ne boste ji prišli do
kraja!«

Tine se ozre za tihim glasom in zagleda neko go-
spo, ki je ne pozna.

»Kako bi se ne! Delal sem ji ves dan, pa mi ni
plačala! In moja mama ji je delala, pa...«

»Slišala sem. Tudi drugi so poslušali. Poznam va-
šo mamo, saj hodi tudi k meni delat. Vem, da je
poštena. In ne samo poštena, marveč tudi vestna,
kakršnih je malo.«

Te besede vplivajo na Tineta pomirjevalno. Člo-
veške so in razumevajoče zanj, za mamo, za mami-
no nesrečo.

»Kumrovo bomo že drugi spravili k pameti. Vaši
mami se ni treba bati.«

»Kaj pomaga? Mama je bolna. Hudo bolna.«

»Vem.«

»Veste?«

»Slišala sem, ko ste pripovedovali.«

»Ah, da...«

»Zato ne kličite nesrečo nadse! Kumrova bi vas
drugače zares spravila v zapor. Prijateljica, če ne še
kaj drugega, je s policijskim komisarjem Čarmakom.
Tu imate deset dinarjev, da se ne boste vrnili
domov brez zaslužka.«

Toda Tine noče.

»Nisem delal pri vas.«

»Pa boste čez štirinajst dni in vzemite to za pre-
dajem.«

»Če je tako, gospa, hvala!«

Potem gre in toliko, da ne trči v Kumro, ki pri-
haja s policijskim komisarjem Čarmakom.

»Morda ima tista gospa prav? Toda, Kumrova ne
bo dobila od mame niti dinarja. Raje grem v za-
por,« se zaklinja Tine med potjo, že onstran reke,
dohiti Toneta.

Ko pride domov, najde pri mami Tonetovo se-
stro.

»Mama, ti je kaj bolje?«

»Slabo. Še vedno slabo,« hrope Ana.

»Bil sem pri Kumrovi.«

Ana zastoka in zapre oči.

»Dolg je poplačan. Kumrovi niti dinarja!«

»Terjala bo.«

»Naj terja! Naj vas da advokatu! Tožbo bo izgu-
bila. Ljudje bodo pričali za vas. Na vaši strani so.«

»Na moji strani?«

Se nikoli niso bili ljudje na njeni strani. Ali pa
jih ni videala? Zdaj jih čuti. Čuti njihovo skrb.

Andino skrb

Tonetovo skrb

skrb drobne Tonetove matere

skrb Tonetove sestre, ki se pravkar poslavlja...

In to so že štirje ljudje! To je že veliko ljudi!

Jim bo lahko to skrb še povrnila?

»Rada bi jo. Rada...«

Osmo poglavje

1

Jutro je. Čisto in svetlo. Tine pripravlja mami

zajtrk.

»Praviš, da si ne bo upala tožiti,« mamo še vedno
skrbijo Kumrovkine grožnje ali pa bi rada samo sli-
šala, da bi Tine ponovil včerajšnje besede, o katerih
je že od trenutka, ko se je prebudila, razmišljala, ali
jih je Tine sinoči zares rekel ali pa je o tem samo
sanjala.

»Ne bo! Ljudje bodo pričali za najo. Zdaj pa po-
zabi na vse to! Ničesar ji nisva dolžna. A če sva kaj,
sva to krvavo odslužila s svojim delom in z boleznijo,
ki si jo popolnoma po nepotrebnem nakopala.
Od naju niti dinarja, zapomni si to!«

Ana ne ugovarja, vdano vzame zdravila, ki jih je
pripravil Tine. Tudi jedla bi rada, ko bi imela tek.

»Moraš! Drugače ne boš kmalu na nogah,« jo sili
Tine, dokler se ne odpro vrata.

Tonetova sestra je.

»Dobro jutro,« pozdravlja. »Vam je kaj bolje?«

vprašuje, obenem pa dvigne košaro, polno živil.

»Za božjo voljo, nikar,« se Ana brani bogastva.

»Že tako sta z materjo preveč žrtvovali zame.«

»Ni najino,« pojasnjuje Tonetova sestra. »Dobri

ljudje vam pošiljajo. K nam so prinesli in me pro-
sili, naj vam ponesem. Tule je listek.«

Miha Klinar: LUČI V SIVEM MESTU ● Miha Klinar: LUČI V SIVEM MESTU ● Miha K

Vsi delovni ljudje morajo dobiti v SZDL svoj družbeni prostor

V četrtek 26. junija je bila konstituantna seja občinske konference SZDL Jesenice. V novem občinskem organu je 63 članov, ki so bili izvoljeni na občnih zborih krajevnih organizacij. Seji pa je prisostvoval tudi podpredsednik republiške konference SZDL Franc Kimovec-Ziga. Na seji so poslušali poročilo o delu občinske konference, ki ga je podal dosednji predsednik Ljudvik KEJŽAR, govorili so o poročilu in o nalogah ter vlogi SZDL, izvolili organe konference in člana republiške konference SZDL. Iz poročila in zelo živahne razprave v nadaljevanju povzemamo nekaj misli.

Predsednik Ljudvik Kejžar je v svojem poročilu podal politično oceno dosedanjih rezultatov dela organizacije in iz tega izhajajočo vlogo, naloge in vsebino akcij SZDL v prihodnjem obdobju. Govoril je o dosednji vlogi organizacije SZDL, ki postaja vedno bolj odločujoči dejavnik in aktivni soustvarjalec socialistične demokracije in osvoboditve človeka. Program SZDL, ki sloni na programskih načelih ZK, je dovolj široka platforma za delovanje vseh, ki želijo prispevati k nadaljnjemu razvoju socializma in socialističnih družbenih odnosov. Dokumenti VI. kongresa SZDL in IX. kongresa ZKJ predstavljajo konkretno zadolžitev vsem družbenim dejavnikom in vsemu članstvu. Kejžar je nato omenjal izredno dinamično družbeno politična dogajanja v svetu, v Jugoslaviji in v domači komuni. Ta dinamika je prerasla dosedanje klasične oblike delovanja organizacije in jo preusmerila na bolj prožne in specializirane oblike dela. V tej smeri so doseženi že tudi prvi rezultati, čeprav še ne veliki, vendar so potrdili pravilno usmerjenost organizacije. Posamezna vprašanja, ki jih je načela organizacija, so bila obravnavana na široki platformi in so pomenila družbeni dogovor za nadaljnje delo na določenem področju. Specializirane razprave po opredeljenih vprašanjih so se v dosednji praksi pokazale mnogo bolj kvalitetne in realne od vsesplošnih razprav s prisotnostjo večjega števila ljudi. Take oblike pa zahtevajo tudi večja prizadevanja posameznikov in večjo odgovornost ter večje vključevanje informacijskih sredstev.

V nadaljevanju je predsednik Kejžar govoril o kadrovanju ne samo v organizaciji SZDL, ampak v vse mehanizme samoupravne družbe. Tudi v tem pogledu je bil narejen določen napredek. Za doseganje čim boljših in kvalitetnejših rezultatov dela je nujno vključevati čim širši krog občanov v samoupravne mehanizme in v druge oblike družbenega dogovarjanja po načelu izbirati najboljše in najbolj razgledane posameznike, ki so pripravljeni sprejemati tudi osebno odgovornost.

Minule volitve v predstavniške organe je Kejžar ocenil zelo pozitivno, govoril pa je tudi o nekaterih slabostih, ki so se v pripravah na volit-

ve pokazale. Predvsem zaradi časovne stiske, zaradi zakasnelosti nekaterih zakonskih določil, predvolilne akcije niso bile tako uspešne, kakor bi lahko bile, če bi bilo pred volitvami na voljo več časa.

Ko je predsednik Kejžar govoril o gospodarski in družbeni reformi, je poleg pozitivnih posledic delovanja reforme opozoril tudi na nekatera protislovja in negativne pojave. Ob oceni gospodarskega položaja v Železarni je poudaril prepočasno reševanje sprejetih stališč in ukrepov, ki v nobenem primeru ni lokalistično mnenje, ker isto velja za reševanje metalurgije kot celote, razen tega pa so tu še različna merila reševanja metalurgije oz. posameznih podjetij. Govoril je tudi o nerealnem razmerju akumulacije med gospodarstvom in negospodarskimi dejavnostmi. Tako stanje zelo ogroža izvrševanje sanacijskega programa Železarne, kljub prizadevanjem kolektiva in doseženim poslovnim rezultatom v letošnjem letu. Kljub ugodnim ekonomskim rezultatom v Železarni še vedno ostaja problem nepokritih osebnih dohodkov, čeprav so leti omejeni na nivo realizacije v zadnjem tromeščju lani. Omejitve izplačil osebnih dohodkov Železarna disciplinirano izvaja, kljub temu, da se je produktivnost skupne proizvodnje zvišala merjeno v kilogramih na uro in moža od 107,5 v letu 1968 na 121,3 v štirih mesecih letos. Potem je omenjal nelikvidnost v celotnem gospodarstvu in neskladje med doseženimi proizvodnimi rezultati in izplačili osebnih dohodkov v Železarni ter nesigurno počutje članov delovnega kolektiva.

To poglavje je Kejžar zaključil z mnenjem, da stvari v zvezi z Železarno ne bi rad dramatiziral, vendar je resnica, da se kljub prizadevanju vseh dejavnikov v Železarni in kljub doseženim rezultatom celotnega kolektiva, ukrepi za sanacijo stanja izven Železarne in občinske skupščine prepočasno rešujejo in povzročajo še dodatne minuse v poslovnem uspehu. Z drugimi besedami lahko to pomeni, da če se stvari izven Železarne ne bodo hitreje in bolj učinkovito reševale, da doseženi rezultati lahko izgubijo na svoji vrednosti in da bo kolektiv kljub boljšemu delu in boljšim rezultatom ponovno zaključil poslovno leto z izgubo.

Svoje poročilo je predsednik Kejžar zaključil s pozivom, da naj poročilo in sprejeti volilni politični program na kandidacijskih konferencah ter današnja razprava služijo za izdelavo akcijskega programa. V program pa naj se vključijo tudi področja, ki jih zaradi obsežnosti ni omenjal v svojem poročilu, ki pa zaslužijo pozornost v obravnavah organizacije.

Po uvodnem poročilu se je razvila zelo živahna in pestra debata, v kateri je sodelovalo 18 članov konference. Govorili so o večji učinkovitosti dela organizacije, o socialnem in zdravstvenem zavarovanju, o materialnem položaju šolstva, o tisku in informiranju občanov oz. sredstvih javnega obveščanja ter o zaposlovanju predvsem žensk. Zelo veliko razprav se je nanašalo na sedanji položaj Železarne, dosežene uspehe kolektiva in na prepočasno reševanje nekaterih sanacijskih ukrepov in mer v republiškem in zveznem merilu.

Večina razprav na seji konference je bila zelo konkretna in kvalitetna, mnogo pa tudi posplošene in prema-

lo argumentirane oziroma utemeljene. Kljub temu pa pestra razprava kaže na živo zanimanje članov konference za družbenopolitična in gospodarska dogajanja v občini, kar je dokaz o ugodnem kadrovskem sestavu konference in jamstvo za živo delovanje in snovanje konference na vseh področjih družbenega dela.

V razpravi je sodeloval tudi podpredsednik republiške konference SZDL Franc Kimovec-Ziga, ki je izrekel pohvalo in zahvalo v imenu republiškega organa vsem družbenopolitičnim dejavnikom v občini za uspešno izvedene volitve. Poudaril je, da bodo dogovori o organizaciji učinkoviti le, če bodo sledile konkretne zadolžitve in spremljanje izvajanja zadolžitvev in sklepov. Govoril je tudi še o nekaterih nerešenih vprašanjih, predvsem pa o premajhni učinkovitosti družbenih služb (šolstvo, zdravstvo, soc. zavarovanje idr.). Ko je omenjal nekatera gospodarska vprašanja, je naglasil, da brez normalne stimulacije proizvodnih rezultatov, proizvod-

nje ne bo. Probleme, ki so bili danes iznešeni, je zaključil svoje misli govornik, je potrebno razvrstiti po teži in pomembnosti ter za njihovo razreševanje in realizacijo mobilizirati tudi druge dejavnike.

Po zelo uspehi razpravi so izvolili enajstčlansko predsedstvo konference po načelu, naj bi bili v predsedstvu člani iz različnih področij družbenega dela. V predsedstvo so bili izvoljeni: Berti BRUN, Anton DEŽMAN, Slavko HUMERCA, Franc MAKŠE, Miro inž. NOČ, Anton REBOLJ, Tone SKRT, Jaka SVETINA, Marija TALAR, Ivanka TORKAR in Joža VARL. Za predsednika pa so izvolili Bertija BRUNA, ki se je v imenu predsedstva zahvalil za zaupanje in naglasil, da bomo kos vsem številnim nalogam le z aktivnim delom na vseh področjih družbenega dela.

Na zaključku uspešne seje so izvolili še Adolfa ARIGLERJA za novega člana republiške konference in zadolžili predsedstvo, da na osnovi poročila in razprave pripravi zaključke, oziroma izdelava program bodočega dela.

Odprli so eno največjih trgovskih hiš

V petek 27. junija so na Jesenicah nasproti železniške postaje odprli eno največjih trgovskih hiš pri nas: SUPERMARKET — UNION. Pred mogočno stavbo, ki je lahko v ponos graditeljem, se je ob otvoritvi zbrala množica občanov. Med njimi so pozdravili tudi predsednika SOB Jesenice in Radovljica ter številne predstavnike družbenopolitičnih in drugih organizacij.

Po otvoritvi je spregovoril predsednik delavskega sveta SPECERIJE — BLED Polda Janša, ki je poudaril, da je nova trgovina skupni uspeh in primer uspešnega sodelovanja trgovskih podjetij MURKA LESCE, SPECERIJE BLED, ŽELEZNINE — RADOVLJICA in KMETIJSKEGA GOSPODARSTVA — ŠKOFJA LOKA ob velikem razumevanju in podpori Skupščine občine Jesenice. Z združevanjem denarja med omenjenimi organizacijami je bil dosežen izredno velik uspeh. V stavbi bodo sicer delovala štiri podjetja, vendar bo poslovanje urejeno kot bi bila enotna trgovska hiša. K trgovski hiši sodi tudi sodobno urejena mesarija in bife, čez dva meseca pa bo dograjeno tudi štiristezno avtomatsko kegljišče s točilnico. Predsednik DS se je zahvalil vsem izvajalcem za solidno opravljeno delo in prosil predsednika SOB Jesenice Franceta Žvana, da je odprl trgovino ter povabil vabljenе goste, da si ogledajo nove trgovske prostore.

Pogled na obširne in izredno lepo izdelane trgovske prostore, estetsko aranžirane in bogato opremljene je osupnil

vse obiskovalce, ki so trumoma obiskovali novo trgovsko hišo. Izredno estetsko oblečene prodajalke so že prvi dan imele veliko dela in so morale odgovarjati na številna vprašanja obiskovalcev.

Nova trgovska hiša SUPERMARKET UNION je za Jesenice in okolico velika pridobitev ter še prav posebno zaradi vsake dan bolj živahnega tranzitnega turizma. Gospodinje bodo lahko pod eno streho kupile vse, kar rabijo za dom. Z zadovoljivo izbiro sodobno postrežbo in nekaterimi novostmi, ki jih hiša

uvaja, bo prav gotovo hiša dobila hitro renome in privabila kupce iz bližnje in daljne okolice.

Misli

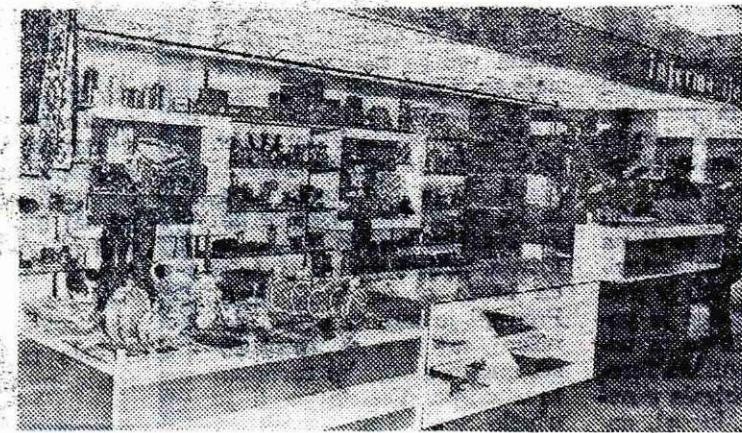
Umerjenost srečnih ljudi poteka iz mirne čuti, ki jim jo naklanja sreča.

Vzdržnost je pri ljudeh, ki se kopajo v sreči, strah pred zasluženim sovraštvom in zaničevanjem; naposled je to skromnost ljudi, ki dosežejo višek in si želijo, da bi prerasli svojo srečo.

Vsi imamo dovolj moči, da prenesemo tuje slabosti.

Znamenje izredne vrline je, če vidimo, da je naposled hvalijo tisti, ki so ji najbolj nevoščljivi.

La Rochefoucauld

Notranji prostori nove trgovske hiše.

S skupščine občine Jesenice

V četrtek, 26. junija, je bila prva seja sveta za šolstvo, prosveto, kulturo in telesno kulturo.

Navzoči so razpravljali predvsem o predlogu dveh odlokov, in sicer za podeljevanje Gregorčičevih plaket kot priznanje na področju telesne kulture in pa za podeljevanje Čufarjevih nagrad kot priznanje na področju kulture. Oba odloka predvidevata, da naj bi vsako leto ob občinskem prazniku podeljevali priznanja najzaslužnejšim občanom za delovanje na posameznem področju. Z odlokom sta obe priznanji postale občinski, domenili so se le še, da bi tudi kulturnim delavcem podeljevali namesto nagrad plakete, kot je primer z Gregorčičevo plaketo.

V odlokih je še določeno, da svet imenuje posebno žirijo, ki predvidi in izbere kandidate za vsakoletna priznanja. V nadaljevanju seje sveta so razpravljali še o odloku o določitvi organizacijskih enot zavoda za šolstvo SRS.

Pri izdelavi koncepta organizacije Zavoda za šolstvo SRS je republiški sekretariat izhajal iz osnovne intencije novega zakona o pedagoški službi, kako najustrezneje spremljati uresničevanje družbenih vzgojno-izobraževalnih smotrov ter kako skrbeti za kvalitativni napredek vzgojno-izobraževalnega dela.

Na Gorenjskem je kot do sedaj predviden en zavod s sedežem v Kranju, ki koordinira delo na področju šolstva

v občinah Jesenice, Radovljica, Tržič, Kranj in Škofja Loka.

Ob koncu seje so se navzoči člani sveta za šolstvo, prosveto, kulturo in telesno kulturo pomenili, da je nujno pri republiški izobraževalni skupnosti poskušati dobiti kredit za nadaljevanje gradnje nove osnovne šole v Kranjski gori.

O vseh treh odlokih bodo dokončno sklepali odborniki obeh zborov skupščine občine.

Komemoracija v Mostah

Praznovanje krajevnega praznika in zborovanje v Završnici

Prvega julija leta 1942 so Nemci ustrelili v Mostah 28 talcev, kot represalije za dva dni prej požgani cestni in železniški most. V spomin na te dogodke žirovničani praznujejo vsako leto 1. julija svoj krajevni praznik. Letošnje praznovanje pa so združili tudi s praznovanjem drugih pomembnih jubilejev kot je 50-letnica KPJ, SKOJ in sindikatov. V soboto so imeli slavnostno sejo sveta krajevnih skupnosti Žirovnice, v nedeljo dopoldan pa je bila tradicionalna komemoracija ob spomeniku talcev v Mostah. Medtem ko so prometni miličniki za nekaj minut ustavili promet, je zbranim govoril član Zveze borcev Ciril Jalen, položili so vence, graničarji pa so izstrelili častno salvo. Komemoracije sta se tudi letos udeležili delegaciji borcev in svojcev ustreljenih iz Tržiča in Kranja, ki so si nato ogledali še elektrarno Moste.

Popoldan je bilo veliko zborovanje v Završnici, katerega se je udeležilo nad tisoč prebivalcev Gorenjske. Uvodni pozdrav je imel Miro Ipavec, mladi pa so odnesli tudi venec na grob Dragoljuba Milovanoviča, sekretarja centralnega komiteja SKOJ.

V kulturnem programu je sodeloval jeseniški mešani pevski zbor, godba jeseniških železarjev ter recitatorja. Zbranim je spregovoril tudi politični sekretar občinske konference Zveze komunistov Pavel Lotrič, za njim pa je govoril Roman Albreht, član konference Zveze komunistov Jugoslavije in posla-

nec zbora narodov zvezne skupščine. Najprej je govoril o pomenu 50-letnice delovanja KPJ, SKOJ in sindikatov, kar je imelo velik pomen za naš družbeni razvoj.

Poudaril je velik napredek znanosti, kar zahteva tudi od gospodarstva stalnega spremljanja dosežkov. Treba je stalno spremljati napredek, zamenjavati zastarele stroje z novimi, stara orodja z novimi, prav tako pa tudi prilagajati tehnologijo novim zahtevam. Seveda smo v tem pogledu še vedno za nekaterimi gospodarsko bolj naprednimi državami in zato se naša revolucija še nadaljuje. Poudaril je, da revolucija ne more biti dokončana, dokler samoupravljalci ne bodo v miru bogato in enakovredno živeli. Kdor se je utrudil, naj stopi na stran, naj ne dela napote drugim, kdor se noče vključiti v tok revolucije, naj ne vtika zagozd v njeno kolesje v imenu demokracije. Take demokracije samoupravljalška družba ne bo dovolila. V nadaljevanju svojega govora se je Roman Albreht dalj časa zadržal tudi ob vprašanju samoupravljalških nalog proizvajalcev in hitrejšem napredku samoupravljanja. Ob koncu svojega govora je poudaril še naloge ZK in zaželel čim prijetnejše praznovanje. Ob koncu zborovanja so

poslali maršalu Titu še pismo naslednje vsebine:

»Občani Gorenjske, zbrani na velikem zborovanju v dolini Završnice pod Stolom, slavimo 50-letnico KPJ, SKOJ in sindikatov. Ti pošiljamo plamteče pozdrave z željo, da bi še dolgo vodil socialistično Jugoslavijo.

Zastave v dolini Završnice danes vihraje v pozdrav vsem, ki so se borili za svobodo in razcvet človekove ustvarjalnosti. V bližini kraja zborovanja so zadnje dni junija 1942. leta borci Cankarjevega bataljona izvedli največjo in najdrznejšo akcijo v minuli vojni na Gornjskem. Kljub močni nemški straži so požgali cestni in železniški most ter s tem za mesec dni prekinili promet. Iz maščevalnosti so Nemci 1. julija 1942. leta v Mostah postrelili 28 talcev. V spomin na akcijo Cankarjevega bataljona in talce so občani krajevnih skupnosti Žirovnica izbrali 1. julij za svoj krajevni praznik.

V dolini Završnice so se že pred vojno skrivaj sestajali komunisti in kovali načrte za upor proti fašizmu. Ze pred 47 leti je prek Karavank vodila ilegalna partijska pot, na kateri se je smrtno ponesrečil Dragoljub Milovanović, sekretar CK SKOJ.

Dragi Tito!

Ponosni smo na Tebe in Tvoje soborce, ki ste nas skozi viharje pripeljali v pristan, kjer mirno gradimo boljše življenje. Obljubljamo Ti, da bomo ostali verni Tvojim idealom in da bomo hodili po Tvoji poti, čvrsto odločeni, da še naprej razvijamo samoupravno družbo in da to zemljo prepojeno s krvjo najboljših sinov domovine, branimo, pa naj grozi nevarnost z vzhoda ali zahoda, z juga ali severa.

Občani Gorenjske, zbrani na proslavi v Završnici.»

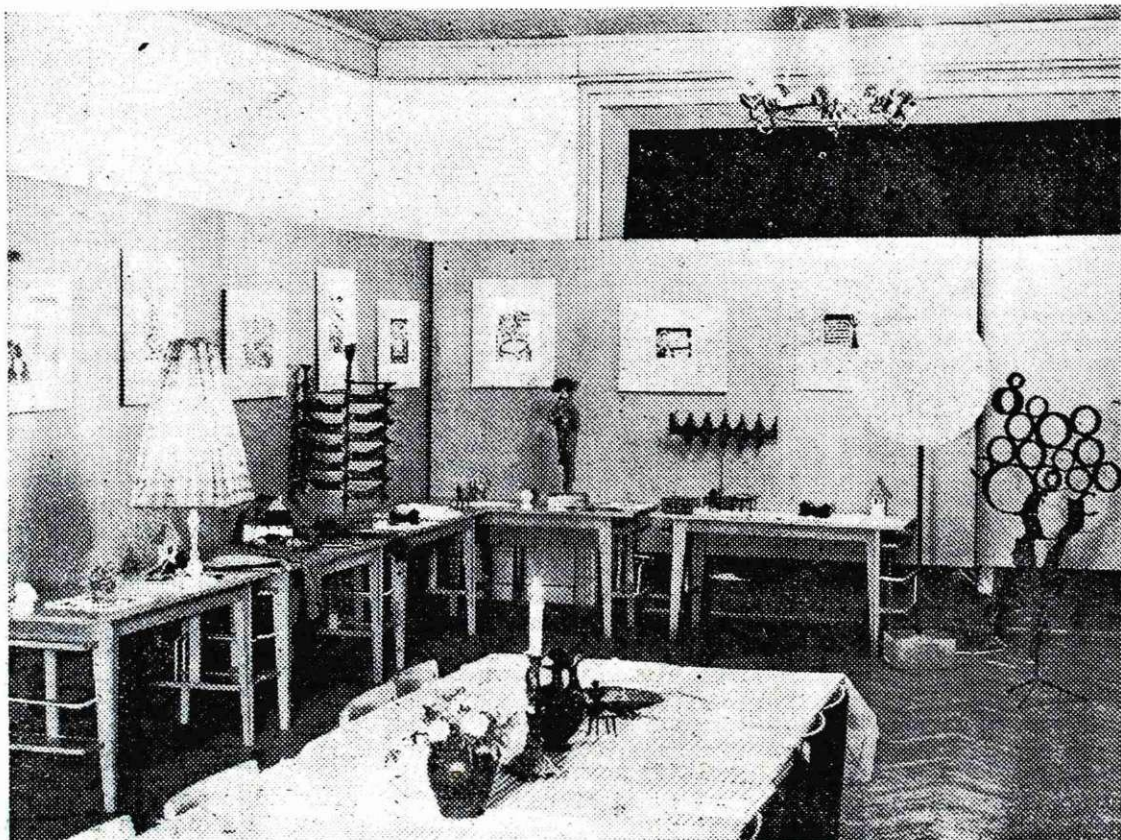
Uspešna razstava učencev posebne osnovne šole Jesenice

V mali dvorani Delavskega doma na Jesenicah razstavljajo učenci posebne osnovne šole z Jesenic svoje likovne, tehnične in gospodinjske izdelke. Splošen vtis na razstavi je mnogo več kakor presenetljiv, kajti nekateri izdelki predstavljajo pravo mojstrovino in popolnost. Iz razstavljenih del izžareva vseplošni napredek in izredna ročna spretnost in domiselnost učencev ter prizadevanje in uspešnost učiteljev na šoli.

Likovni izdelki učencev so čisti, razpoložljivi prostor smiselno izkoriščen, pa tudi barvne skale so zelo tople in pestre. Zvarjene železne skulpture in posamezne plastične prijetno presenečajo in dokazujejo veliko zrelost učencev ter uspešne pedago-

ške oprijeme učiteljev. Tudi ostala ročna dela so estetsko oblikovana z uspešnim vključevanjem slovenske, narodne motivike. Veliko spretnost in smisel dokazujejo tudi platneni izdelki. Če bi primerjal razstavljene izdelke učencev posebne osnovne šole z izdelki učencev ostalih osnovnih šol, ni mogoče zaslediti razlik, nekateri izdelki pa so celo nad poprečjem ostalih osnovnih šol. V svojih prizadevanjih so jim učitelji pri tehničnem in likovnem pouku približali tudi kovino, ki bo marsikomu od učencev osnovni material v njegovem poklicu.

Izreden napredek veje iz vseh izdelkov, kar dokazuje tudi uspešno vzgojno-izobraževalno delo celotnega učnega kolektiva.

Izredno lični izdelki učencev posebne šole z Jesenic

V soboto ob 20. uri v gledališču FOLKLORNA SKUPINA — MLADI — ČSSR. Večkratni državni prvak ČSSR.

Uspešno delo na osnovni šoli Prežihov Voranc Jesenice

Vrata šolskih učilnic so se zaprla za vse razrede 21. junija, medtem ko so učenci štirih osmih razredov imeli zadnji šolski dan že dne 16. junija. Izkaže so učenci prejeli 26. junija, naslednjega dne pa so jih vrnila — podpisane od staršev ter se vpisali za prihodnje novo šolsko leto. V petih dneh so v učilnicah in na hodnikih v prvem nadstropju razstavljali številne izdelke likovnega, tehničnega in gospodinjskega pouka, najboljše pismene izdelke, mape za zgodovino in zemljepise, herbarije, priznanja, diplome ter poka-

le... Za učence so se torej že začele poletne počitnice, člani učiteljskega zbora pa urejajo zbirke učil, obe knjižnici, pišejo obširna poročila, na delovnih sestankih in konferencah pa razpravljajo in razčlenjujejo učne uspehe po oddelkih in razredih ter za celotno šolo. Po obširnem notranjem delu, ki bo razvidno iz razrednih poročil in šolske statistike bodo nastopili svoj letni dopust 1. julija. Tako se bodo učenci in njihovi učitelji odpotožili po trudopolnem šolskem delu ter si nabrali novih moči za novo šolsko leto. V drugi polovici avgusta pa bodo že stekle priprave za one učence, ki bodo opravljali popravne izpite od petega do vštete osmega razreda. To je bistvena novost novele k osnovnošolskemu zakonu, po katerem odpade dolgo kritizirani člen 39., ki je dovoljeval učencu, da je z nezadostno oceno lahko napredoval v višji razred, kar se je v teku let izkazalo za škodljivo in spekulativno, saj taki učenci v počitnicah niso nadoknadili vrzeli v sicer predelani učni snovi.

Na koncu šolskega leta je od 889 učencev izdelalo 784 (88,19%), razred bo ponavljalo 35 učencev (3,94%) 2 učenca sta zaradi daljšega bolovanja neocenjena (0,22%), med tem, ko ima 68 učencev (7,65%) od 5. do 8. razreda popravne izpite iz enega ali dveh predmetov. Na zavodu je po učnem uspehu: odličnih 150, prav dobrih 231, dobrih 262, zadostnih 126.

Učni uspeh je v stalnem porastu, čeprav le za nekaj odstotkov, kar je povsem realno. K porastu učnih uspehov sta pomagala obvezna dodatna pomoč za slebše učence in dopolnilni pouk za boljše učence.

V štirih oddelkih osmega razreda je od 112 učencev izdelalo razred 95 (85%), popravne izpite iz enega ali dveh predmetov pa bo opravljalo 17 učencev (15%). Za odlični uspeh in za uspeh pri delu svobodnih dejavnosti je prejelo 29 učencev 8. razreda posebna priznanja. Na poslovnem popoldnevu so

se osmošolci zahvalili učiteljem za njihovo prizadevanje in trud, ko po obveznem osemletnem šolanju zapuščajo zavod z odhodnimi spričevali in priznanji ter odhajajo v razne strokovne šole, gimnazije, v uk v trgovino in obrt.

Uspešno delo pionirskega odreda Matija Verdnik — Tomaž in mladinske organizacije je potekalo v medsebojni povezavi pod geslom »Ljubimo svojo domovino!« in »Naše delo je učenje!«. Vsi učenci od 1. do vštete 7. razreda so bili člani pionirske organizacije, cicibani so bili slovesno sprejeti v pionirsko organizacijo za dan republike, pionirji 7. razredov pa v mladinsko organizacijo za dan mladosti ter se tako pridružili mladincem in mladinkam v osmih razredih. Obe organizaciji sta že v začetku šolskega leta na svečanih konferencah sprejeli letni delovni načrt, ki sta ga s pomočjo odredovega odbora in šolskega komiteja ter učiteljev mentorjev izpolnili. Iz obširnih in izčrpnih poročil bi navedel le nekatera: slovesen sprejem cicibanov v pionirsko in pionirjev v mladinsko organizacijo s proslavo in, skromno, pogostitvijo; sodelovali so pri razrednih in šolskih proslavah narodnih, državnih in mednarodnih praznikov ter proslavi ob 50. letnici KPJ in SKOJ, okrasili grobove, spomenike in spominska obeležja za dan mrtvih, praznovali novoletno jelko, obiskali s proslavo granicarje in borce v Planini pod Golico, v Plavškem rovtu so za tamkajšnje matere pripravili proslavo za dan žena, na Jesenicah pa v socialnem zavodu Dr. Franca Berglja. Izvedli so kurirsko vo pošto s posebno proslavo, sodelovali ob srečanju izseljencev v Begunjah in na Vodiški planini, sodelovali so pri sejmu knjig in zbiranju starega pipirja — zbrali so 19 ton starega pipirja. Pri vsem tem obširnem delu pa niso pozabili na glavno nalogo — učenje in pomoč bolj-ših učencev slabšim. Tekmovali so tudi za Finžgarjevo in cicibanovo bralno značko. To je le nekaj podatkov iz poročila poverjenice pionirske organizacije Minke Pesjakove.

Tudi načrt dela mladinske organizacije je bil izpolnjen. V marsičem je bilo poglobljeno delo in sodelovanje s pionirsko organizacijo, vrhu tega pa še: predavanja o zgodovini KPJ, SKOJ, o boju naših narodov med NOB in splošni ljudski obrambi; obiski in ogledi razstav NOB ter izleti v kraje NOB, sodelovali so pri gledališkem recitalu Hlapec Jernej in njegova pravica ob 50. letnici smrti Ivana Cankarja, pri proslavi 50. letnice LPJ in

SKOJ, pri proslavi ob podelitvi Finžgarjevih bralnih značk, sodelovali pri šolskem glasilu Mladi samorastnik, tekmovali v košarki, odbojki, rokometu, atletiki, pri tekih in Titovi štafeti, se udeleževali šolskih krožkov ŠSD, ogledali si gledališke predstave v Ljubljani in na Jesenicah ter imeli šolske plesne vaje.

Šolsko športno društvo Prežihov Voranc šteje 259 aktivnih članov, strokovno ga vodita Greta Samar in Edo Rakovec. Poročilo po sekcijah kaže zelo bogato dejavnost ŠSD v smučanju, v športnih igrah (košarka, rokomet, odbojka), v atletiki, v tekmovalstvu in v vajah na orodju, v plavanju in kolesarjenju. Mladinke so vrhu tega nastopale s telovadno točko pri več šolskih proslavah ter na akademiji TVD Partizan. Učenci in učence so tekmovali medrazredno in šolsko, udeležili so se vseh predpisanih medšolskih in raznih društvenih tekmovanj v občinskem merilu, kakor tudi medobčinskih tekmovanj. Zasedli so več prvih.

drugih in tretjih mest, kar dokazujejo priznanja, diplome in pokali. Na gorenjskem prvenstvu 18 osnovnih šol v vajah na orodju v Kranju so poleg prvih, drugih in tretjih mest na posameznih orodjih učenke zasedle tretje, učenci pa peto mesto. Učenka Tatjana Zorko je osvojila naslov gorenjske prvakinje.

Dramski krožki v oddelkih in razredih so pripravljali pod vodstvom svojih razrednikov in učiteljev slavistov sporede za razredne in šolske proslave (slovesen sprejem cicibanov v pionirsko in pionirjev v mladinsko organizacijo, nadalje proslavo za dan republike, novoletno jelko, za Prešernovo proslavo in Finžgarjevo bralno značko, za 8. marec, za 27. april, 1. maj ter za 50. obletnico KPJ in SKOJ). Za dan žena so učenci dramskega krožka pod vodstvom Ivanke Arzenšek naštudiral recital in z njim večkrat nastopili. Za slovenski kulturni praznik in slavnostno podelitev Finžgarjevih bralnih značk so učenci dveh osmih razredov izvedli dramatizacijo Prešernovega Uvoda h Krstu pri Savici,

člani šolskega dramskega krožka pa so v režiji Jožeta Tomažiča uprizorili dramatizacijo Hlapec Jernej in njegova pravica, ki so jo štirikrat uprizorili ob 50. letnici smrti Ivana Cankarja.

Posamezni učenci so uspešno sodelovali pri gledaliških predstavah mladinske igre Heidi in pri Lepi Vidi, ki jo je uprizorilo amatersko gledališče Tone Čufar na Jesenicah.

Delo glasbenih skupin, z njima pionirski pevski zbor, mladinski pevski zbor, instrumentalno skupino in pevski trio ob spremljavi citer, vodi pa jih dirigent in skladatelj Janko Pribošič z velikim uspehom. Pionirski pevski zbor šteje 40 članov iz 5. in 6. razredov. Ob 57 pevskih vajah je naštudiral 20 pesmi klasikov, sodobnih skladateljev in narodnih pesmi. Občasno je z zborom sodelovala tudi instrumentalna skupina 10 članov s harmonikami, oboo, blokflavti in kitarami.

Mladinski pevski zbor, ki šteje 70 članov učencev 5., 6., (nadalj. na 11. str.)

Ob zaključku šolskega leta na jeseniški gimnaziji

V preteklem šolskem letu je obiskovalo jeseniško gimnazijo 337 dijakov, od katerih je uspešno zaključilo šolanje v svojem letniku 74,2% dijakov, 25,8% jih ni izdelalo, vendar so od teh le 3% takih, ki nimajo pravice do popravnihih izpitov. Učni uspeh je sicer za 4,6% slabši kakor v prejšnjem šolskem letu, vendar je še vedno zadovoljiv. Srednja ocena na šoli je letos 3,31, medtem ko je bila lani 3,49. Najboljši med 12. razredi na šoli so bili letos 3. b (84,0%), 4. b (84,4%) in 1. c (80,0%) letnik, najslabši pa 2. c (59,1%), 2. c (60,9%) in 4. a (64,7%) letnik. Najboljša letnika 3. b in 1. c, ki imata tudi najboljšo srednjo oceno, bosta prihodnje šolsko leto nagrajena s posebno ekskurzijo v Ljubljano.

Letos se je na šoli k zaključnim izpitom prijavilo 49 dijakov, od katerih je uspešno opravilo zaključni izpit 44, trije imajo popravni izpit, dva pa sta bila odklonjena do naslednjega izpitnega roka. Kandidati so na zaključnem izpitu pokazali dokaj solidno znanje.

Iz poročila ravnatelja šole Jožeta ŠIFRERJA, ki ga je ob koncu šolskega leta imel pred dijaškim kolektivom in proforskim zborom, povzemamo, da je šola imela v preteklem letu tudi dosti težav. Šola bo predvidoma letos imela nekoliko več denarja kot v preteklem letu, vendar so osebni dohodki prosvet-

nih delavcev glede pomembnosti njihovega dela še vedno prenizki, razen tega pa še vedno ni dovolj denarja za nakup novih učil in za vzdrževanje stavbe. Nerazumljivo je tudi to, da šola še do danes ne ve, koliko denarja bo dobila za svojo dejavnost letos. Težave pa so imele tudi s kadri.

Razen teh težav pa je na gimnazijah že nekaj let prisotno tudi stalno iskanje mesta in vloge gimnazije v našem srednješolskem sistemu. Mnogo je bilo eksperimentiranja in sprememb, mnogo dodajanja in ukinjanja v predmetniku in učnih načrtih, kar prav gotovo ni ugodno vplivalo na normalen proces dela, čeprav se na gimnaziji zavedajo, da se gimnazija mora spreminjati in razvijati, vendar bolj študiozno in preudarno.

Tudi v izvenšolskih dejavnostih so bili dijaki in dijakinje gimnazije v preteklem šolskem letu zelo aktivni. Pripravili so tri dokaj kvalitetne predstave in sicer Cankarjevo proslavo, ki je bila združena s praznovanjem dneva republike, Prešernovo proslavo ter proslavo 1. maja, združeno s proslavljanjem 50. letnice KPJ, SKOJ in ZSJ. Literarni krožek je izdal eno številko lista MOZAIK, marksiistični krožek pa je organiziral nekaj aktualnih predavanj za dijače. Zelo aktivni so bili tudi člani šolskega športnega društva KOVINAR,

ki so se udeležili številnih tekmovanj ter dosegli nekaj zelo lepих uspehov. Na šoli je deloval tudi fotografski krožek. Veliko večino pa sestavljajo dijakinje in dijaki tudi v jeseniškem srednješolskem zboru, ki si je že pridobil ugled enega najboljših mladinskih zborov v Sloveniji. Na šoli sta delovali še mladinska organizacija in šolska dijaška skupnost. Te obsežne dejavnosti kažejo, da je bila gimnazijska mladina zelo aktivna in ustvarjalna tudi izven vsakdanjih šolskih obveznosti.

Dijaki gimnazije so bili v preteklem šolskem letu uspešni tudi v različnih tekmovanjih iz znanja. Republiškega tekmovanja v matematiki se je udeležilo 18 dijakov, šest dijakov pa je tekmovalo v znanju angleškega jezika. Med matematiki je dobil posebno pohvalo Darko Zorman, lep uspeh pa sta dosegla še Ivo Ščavničar in Pavla Robnik. Matjaž Poljšak Januša Magolič in Marija Zvan pa so v tekmovanju iz angleškega jezika zasedli 4., 5 in 6. mesto. Tudi ekipa 4. letnika Ksenija Burnik, Stanko Arh in Janez Svobljak je na kviz oddaji, ki jo je organizirala mladina Železarne, zasedla prvo mesto. Poleg priznanja dijakom so ti uspehi tudi lepo priznanje šolskim pedagogom.

Vsekakor pa lahko zaključimo, da gimnazija zavzema vedno bolj pomembno mesto v našem družbenem prostoru.

Kaj bodo gledali v kinu

Kino RADIO

5. in 6. julija ital. barvni film OSAMLJENEC IZ NEVADE, v režiji Alfonza Balzacarja, v glavni vlogi George Martin, ob 17. in 19. uri.

7. julija amer. film TENKA RDEČA ČRTA, v režiji Andrewa Martona, v glavni vlogi Keir Dullea, ob 19. uri.

8. in 9. julija amer. italij. barvni film NEPREKOSLJIVI, v režiji Alberta Latuada, v glavni vlogi Patrick O'Neel, ob 19. uri.

10. julija amer. film ZACARANI UBIJALEC, ob 19. uri.

11. julija japonski film INVAZIJA IZ VESOLJA, ob 17. in 19. uri.

12. julija amer. barvni film TOBRUK, v režiji Arthurja Hillerja, v glavni vlogi Rock Hudson, ob 17. in 19. uri.

Kino PLAVŽ

5. in 6. julija amer. ital. barvni film NEPREKOSLJIVI, ob 18. in 20. uri.

7. in 8. julija ital. barvni film OSAMLJENEC IZ NEVADE, ob 18. in 20. uri.

9. julija amer. film ZACARANI UBIJALEC, ob 18. in 20. uri.

10. in 11. julija šp. barvni film KO TEBE VEČ NE BO, ob 18. in 20. uri.

12. julija ital. barvni CS film PET MASCEVALCEV, ob 18. in 20. uri.

Kino DOVJE

5. julija amer. barvni film SKRIVNOSTNA VOJNA HARRYJA FRIGA.

6. julija amer. barvni CS film ZGEČKAJ ME.

10. julija ital. barvni film OSAMLJENEC IZ NEVADE.

12. julija šp. barvni film KO TEBE VEČ NE BO.

Kino ŽIROVNICA

6. julija amer. barvni film SKRIVNOSTNA VOJNA HARRYJA FRIGA.

13. julija šp. barvni film KO TEBE VEČ NE BO.

Kino KRANJSKA GORA

5. julija amer. barvni CS film MADAME X.

6. julija šp. barvni film KO TEBE VEČ NE BO.

10. julija amer. ital. barvni film NEPREKOSLJIVI.

12. julija ital. barvni film OSAMLJENEC IZ NEVADE.

Podpornim članom godbe

Vse podporne člane prejšnjih godb Jesenice in Javornik obveščamo, da so z ustanovitvijo enotnega pihalnega orkestra Jeseniških železarjev postali podporni člani tega pihalnega orkestra.

Podporna članarina za leto 1969 je bila obračunana zaposlenim v Železarni od mesečnega izplačila OD dne 15. maja. Na izplačilnih listkih je oznaka 12 N din za godbo.

Ta izplačilni listek shranite, ker je to potrdilo o plačani podporni članarini in pa seznam podpornih članov Železarne, ki ga ima godba. Posebnih izkaznic ne moremo naknadno izstavljati.

Podporna članarina je bila obračunana 1.425 delavcem Železarne na podlagi seznamov podpornih članov iz leta 1968.

Protest zaradi odtegnitve je bil samo od enega delavca.

Veliko število zaposlenih je zaradi premestitev ali reorganizacij v zadnjih letih izpadlo iz seznama podpornih članov in se čutijo prizadete, ker so toliko let plačevali godbo, sedaj pa se jim ni odtegnilo in niso več člani. Posebno starejši delavci se zavedajo, da je to njihova delavska godba, da ji s svojimi prispevki omogočajo delovanje in da je vsak nastop godbe v ponos tudi njim, saj to je naša godba.

Godba je s svojimi nastopi v najtesnejši povezavi z delavci — občani. Prav posebna zadolžitev godbe pa je tudi v tem, da spremlja umrlega na njegovi zadnji poti. Podporni člani imajo s plačano članarino pravico, da jih spremlja brezplačno. V primeru, ali da svojci ne želijo tega, se jim izplača odpravnina v znesku 100 N din.

Upokojenci lahko plačajo podporno članarino pri društvih upokojencev na Jesenicah in Javorniku v uradnih urah.

V vseh drugih revirskih in industrijskih centrih imajo podporno članstvo urejeno tako, da so vsi zaposleni podporni člani godbe in se jim odteguje vsak mesec po 1 N din za godbo. Menimo, da bo to potrebno urediti tudi pri nas v naši Železarni za prihodnje leto. S tem bo odpadlo posebno ob smrtnih primerih vprašanje, kdo je ali ni podporni član godbe. Prepričani smo, da bi anketa o tem vprašanju pokazala 90 % pozitivni rezultat.

S tem pa bo zagotovljeno tudi nadaljnje kvalitetno delovanje godbe, ki nosi naslov jeseniških železarjev.

Uspešno delo osn. šole Prežihov Voranc

(nadalj. z 10. str.)

7. in 8. razredov je ob 57 pevskih vajah v tem šolskem letu naštudiral 10 pesmi, predvsem narodnih in borbenih. Oba pevska zbora sta sodelovala na šolskih proslavah, pa tudi na občinski reviji pevskih zborov v gledališču na Jesenicah. Na šolskih prireditvah in proslavah je občasno nastopal pevski trio ob spremljavi citer — vse učence so bile iz osmih razredov.

Foto krožek je zajeel učence v dve skupini: v B skupini so bili učenci nižjih razredov, v A skupini pa učenci višjih razredov, ki so v dveh urah tedensko predelali osnove fotografije, razvijali filme ter izdelovali fotografije. Izdelali so fotografije za pionirske izkaznice ter za novoletne čestitke. Foto krožek je vodil Tone Dežman.

Šahovski krožek je deloval od 1. oktobra do 1. maja, obiskovalo pa ga je 20 učencev od 3. do 8. razreda, ki so spoznali pravila igre. Člani so odigrali dva pregledna turnirja, pet simultank in zaključni turnir za prvenstvo šole, pri katerem je sodelovalo 16 članov. Prvo mesto je zasedel Tomaž Mencinoer, drugo in tretje mesto pa J. Jakšič in S. Peternel. Krožek je vodil Andrej Vister.

Jože Tomažič

•••••

EZGUBLJENA URA

Izgubljena je bila ženska zapestna ura od železniške postaje na Murovo. Poštenege najditelja prosim, da jo proti nagradi vrne, ker mi je drag spomin.

Pepca Tresoglav
Murova 16,
Jesenice

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše mame in stare mame

MARIJE MEŽIK
roj. Jensterle

se iskreno zahvaljujemo zdravnikom in strežnemu osebju internega in kirurškega oddelka jeseniške bolnice in ostalim zdravnikom za zdravljenje, nego in skrb, da bi ji lajšali bolečine. Posebna hvala družinama Rozman in Noč, ostalim sosedom, organizaciji SZDL, kolektivu CZNG za podarjene vence in ostalim darovalcem cvetja. Iskrena hvala voznikom osebnih avtomobilov, vsem, ki so z nami sočustvovali, nam izrekli sožalje in pokojnico spremili na zadnji poti. **Zaljubljeni: mož Janez, hčerka Ivica z možem Francijem, hčerka Marija z družino, sestra Neža in Pavla ter ostalo sorodstvo.**

Na osnovi čl. 28 pravilnika o delovnih razmerjih železarne Jesenice, dajemo naslednjo

OBJAVO

za prosto delovno mesto

RUDARSKI NADZORNIK U-4 1 oseba

Pogoji:

Za zasedbo navedenega delovnega mesta se zahteva: — rudarski tehnik s 3-letno prakso v rudarski ali slični stroki

Pismene prijave z osebnimi podatki poslati na kadrovske sektor do 15. 7. 1969.

KADROVSKI SEKTOR

RAZPIS

Upravni odbor sklada za izobraževanje strokovnih kadrov občine Jesenice
r a z p i s u j e

1. — 1 štipendijo za študij na ekonomski fakulteti
— 1 štipendijo za študij na pravni fakulteti
— 1 štipendijo za študij na višji šoli za socialne delavce
— 1 štipendijo za študij na višji šoli za zdravstvene delavce
— 2 štipendiji za študij na višji upravni šoli — upravna smer
— 2 štipendiji za študij na višji komercialni šoli — finančna smer
2. — 4 štipendije ne glede na vrsto študija za socialno šibke učence
3. — 10 brezobrestnih posojil

Višina štipendije in posojila je odvisna od letnika študija in se določa na podlagi pravilnika sklada. Štipendije se podeljujejo za čas študija, ki je določen s statutom ustrezne šole.

Osnovni pogoj za podelitev štipendije je najmanj dober učni uspeh zadnjega spričevala. Kandidati naj prošnjam kolkovanim z 0,50 N din priložijo:

- prepis zadnjega šolskega spričevala oziroma frekvencijsko potrdilo ter potrdilo o opravljenih izpitih
- potrdilo o premoženjskem stanju
- potrdilo o dohodkih staršev

Prošnje za štipendije in posojila naj kandidati pošljejo v roku 15 dni po objavi razpisa Komisiji za razpis in podelitev štipendij in posojil upravnega odbora sklada za izobraževanje strokovnih kadrov občine Jesenice.

OBVESTILO

Skupščina občine Jesenice je sprejela odlok o občinskih upravnih taksah v občini Jesenice in odlok o občinskih sodnih taksah, ki sta objavljena v Uradnem vestniku Gorenjske št. 17 z dne 21. 6. 1969 in začeta veljati 30. 6. 1969.

Ker so se s tem spremenile tudi nekatere tarifyne postavke upravnih in sodnih taks, prosimo občane in organizacije, da od dneva veljavnosti uporabljajo novi tarify.

Sob Jesenice — DAVČNA UPRAVA

OBVESTILO

Odbor za ustanovitev mladinskega kluba nas je obvestil, da bodo v petek 4. julija popoldan ob 17. uri odprti novi prostori kluba. S tem bodo počastili praznik — dan borca. Vabljeni so vsi, ki želijo v klub sodelovati. Po otvoritvi imajo pripravljen kratek program, kasneje pa bodo v debatnem večeru določili temelje za delovanje kluba.

RAZPIS

Zavod za vzdrževanje športnih objektov Jesenice razpisuje prosta delovna mesta:

1. **BRUSILEC** na ploskovnem brusilnem stroju (2 delovna mesta)

2. **KV KLJUČAVNICAR** (2 delovna mesta)

POGOJI: poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

- pod 1. da so kvalificirani brusilci ali priučeni s 5 letno prakso
- pod 2. da so kvalificirani ključavničarji z najmanj 3 letno prakso

Pismene ponudbe z dokazili strokovnosti sprejema uprava zavoda do 15. 7. 1969.

Nasrečen poraz v Šoštanju

Prvi del tekmovanja v moški košarkarski ligi je končan. Zadnja kola pa so prinesla naši ekipi le nekaj zmag in upanja za jesensko nadaljevanje. Med tednom odigrano kolo ni prineslo nič bistvenega, razen to, da je naše moštvo doseglo brez borbe dve točki, ker moštvo Nanosa ni prispelo na Jesenice. Gostje so na dan srečanja poslali telegram, da ne vedo za datum srečanja. Po pravilih KZS pa so izgubili vsako možnost, da bi srečanje ponovili, ker sta sodnika počakala 15 minut in zaključila igro z rezultatom 20:0 v korist naše ekipe. Planiranih osem točk je torej ekipa zbrala, v zadnji igri v gosteh proti Elektri v Šoštanju pa ni bilo pričakovati zmage. Kljub temu, da je Elektra bi-

la absolutni favorit, bi kmalu domačinom priredili veliko presenečenje. Po sigurnem vodstvu v prvem polčasu se je igra ponovno v drugem obrnila in naša ekipa je bila od 15. minute do začetka 19. minute stalno v vodstvu. Od-

lična igra Bunderla je bila v zadnjih minutah igre premalo izkoriščena. Domačini so v zadnji minuti dosegli odločilni koš in zadrževali žogo, to pa je bilo tudi dovolj, da so srečanje z veliko športno srečo dobili.

Košarkarji zaključili s tekmovanjem

Močan dež, ki je motil igralce obeh moštev, ni prenehal skozi celo tekmo. Igrišče je bilo popolnoma pod vodo, tako da se ni dalo razviti normalne igre. Domačini so že v nekaj minutah prevzeli vodstvo in sigurno zadrževali koš iz vseh razdalj. Bilo je neverjetno, kako se je žoga odbijala skozi obroč, čeprav so domačini bili večkrat že v nemogočem položaju. Prvi polčas ni obetal prav nič dobrega. Še najbolj se je izkazal visoki Bunderla, ki je dosegel precej košev s prodori pod košem in iz odbitih žog. Po tradiciji pa je drugi polčas bil ponovno precej boljši. Naši so prevzeli pobudo in tudi v močnem dež-

ju iz nasprotnih napadov dosegli lepe koše. V 15. minuti je bil rezultat prvič izenačen. Od te minute naprej pa se je začela huda borba za vsako žogo in do takrat dobra sodnika sta pustila, da so Bunderla neusmiljeno vlekli za roke, vendar brez dosejene prekrška. V 19. minuti je bil rezultat neodločen, nato pa je naša ekipa storila nekaj napak in že je bil rezultat 63:60 v korist domačinov. Z malo športne sreče bi lahko tudi iz Šoštanja prinesli dve točki.

Strelci za Jesenice: Bunderla 24, Koren 17, Sodja 1. inž. Senčar 14, Dragojevič 4.

- nik

Judo Liga prijateljstva

SPIILIMBERGO — V Spilimbergu je bilo v soboto, 28. junija II. kolo lige prijateljstva. V lepi športni hali v centru mesta je tekmovalo 60 tekmovalcev. Spet se je v konkurenci posameznikov najbolje odrezala Gorenjska, medtem ko so bili v mladinski ekipni konkurenci ponovno najboljši tekmovalci Furlanije — Julijske Krajine.

MLADINCI — EKIPNO: Gorenjska : Koroška 4:1, Gorenjska : Furlanija 2:3, Furlanija : Koroška 4:1.

Furlanija 4, Gorenjska 2, Koroška 0.

Skupno po dveh kolic: Furlanija 8, Gorenjska 4, Koroška 0.

CLANI POSAMEZNO:

LAHKA: 1. Franič G., 2. Povesan F., 3. Zumello F., 4. Ballman K.

SREDNJA: 1. Macarol G., 2. Pišljari G., 3. Errath K., 4. D'Andrea F.

POLSREDNJA: 1. Grillo F., 2. Fugger K., 3. Poženel G., 4. Di Giacomo F.

POLTEZKA: 1. Smolnikar G., 2. Bisutti F., 3. Morič G., 4. Rausch K.

TEZKA: 1. Zaplotnik G., 2. Dvoršak G., 3. Danelon F., 4. Colonello F.

Točke za pokal: Gorenjska 70, Furlanija 58, Koroška 27.

Skupno po dveh kolic: Gorenjska 162, Furlanija 95, Koroška 53.

Za ekipo Gorenjske so bili najboljši: Smolnikar, Macarol, Franič, Ražman, pri Furlaniji Grillo, za Koroško pa Fritz Errath.

Zadnje, III. kolo, bo 12. julija v Celovcu.

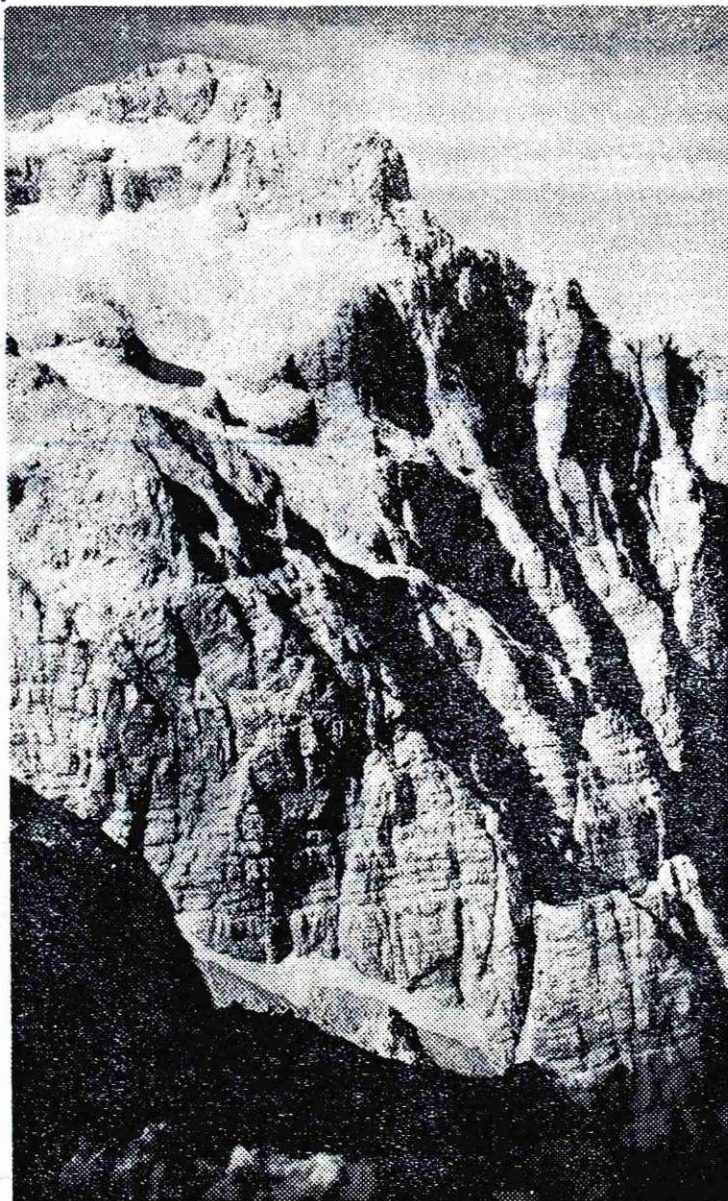
Kučina

POZIV

Dolžnost gorskih vodnikov, reševalcev, alpinistov in izkušenih planincev je, da se prijavite za vodje skupin za pohod železarjev na Triglav referentom za rekreacijo v delovnih enotah do torka 8. julija.

Tehnično vodstvo pohoda

železarjev na Triglav

Pohod železarjev na Triglav

Odbor za proslavo stoletnice železarne Jesenice je osvojil predlog, da se poleg ostalih prireditev izvede tudi pohod železarjev in njihovih svojcev na Triglav. Za udeležence bo vzpon na ožak Triglav lepo doživetje, saj se bo mnogim uresničila dolgoletna želja, da bodo na uspešen in varen način osvojili njegov vrh.

Čas pohoda bo v dneh: soboto 12. in nedeljo 13. julija. V slučaju slabega vremena bo pohod organiziran teden dni kasneje. Organizatorji računajo z maksimalnim številom udeležencev članov kolektiva Železarne, njihovih svojcev in povablencev — do petsto oseb. Udeleženci bodo razdeljeni v skupine od 6 do 10 oseb, katere bodo vodili gorski vodniki, alpinisti in izkušeni planinci, ki bodo skrbeli za njihovo varnost.

Zaradi množičnosti različnih interesov in sposobnosti posameznikov ter zmogljivosti triglavskih planinskih postojank se bodo udeleženci pohoda razdelili po različnih pristopnih poteh. Na predvečer vzpona na vrh pridejo v poštev za prenočišče naslednje planinske postojanke: Staničev dom (2332 m), dom na Kredarici (2515 m), Vodnikov dom (1805 m), dom Planika (2404 m) in koča na Doliču (2120 m).

Smeri pristopov so naslednje:

1. **Vrata** — prevoz do Aljaževega doma — čez Prag — dom na Kredarici (prenočišče) 4—5 ur.
2. **Vrata** — prevoz do Aljaževega doma — po Tominškovi poti — Staničev dom (prenočišče) 4—4,5 ure.
3. **Skozi Kot** — prevoz do konca ceste v Kotu — Staničev dom (prenočišče) 4—4,5 ure.
4. **Krma** — prevoz do Zasipske planine — Konjsko sedlo — Dom Planika (prenočišče) 4—5 ur.
5. **Krma** — prevoz do Zasipske planine — lovska koča — Kalvarija — Kredarica (prenočišče) 5 ur.
6. **Pokljuka** — Rudno polje — prevoz do vojašnice — Jezerca — okrog Tošča do Vodnikovega doma (prenočišče) 3—3,5 ure.
7. Isto kot pod 6 in nadaljevanje do doma Planike (prenočišče) še 2 uri.
8. Prek Vršiča v Trento do Zadnjice (prevoz do Loga ali Zadnjice) — koča na Doliču (prenočišče) 4—4,5 ure.

Kapaciteta prenočišč v planinskih kočah je omejena, zato naj udeleženci ne računajo na udobje. Organizatorji pohoda si pridružujejo pravico, da prijavljence preusmerijo na drugo pristopno pot — če bodo nekatere poti in kočice preobremenjene, ali bi udeleženci po preloji tehničnega vodstva željene poti ne mogli. Vse poti so zavarovane, lažje variante so od 4 do 8, nekoliko težje pa od 1 do 3.

Program v nedeljo 13. julija. Vsi udeleženci se bodo z vodniki povzpeli zjutraj v treh različnih pristopih na vrh Triglava, kjer bo ob 10. uri dopoldne majhna svečanost z govori, pevskimi točkami, razdelitvijo spominskih znakov, vpisom v spominsko knjigo, slikanjem oziroma filmanjem.

Povratek po istih ali drugih poteh nazaj do izhodiščnih točk, od koder bo poskrbljeno za prevoz z avtobusi domov, kamor se udeleženci vrnejo v večernih urah.

Stroške avtobusnih prevozov in spominskih značk krije organizator — železarna Jesenice. Stroške prehrane in prenočišč nosi vsak udeleženec. V soboto, 12. julija lahko vzamejo člani kolektiva redni plačani dopust, izredni neplačani dopust ali prosti dan.

Oprema: primerni uhojeni gorski čevlji s profiliranimi gumi podplati, gorska obleka, vetrovka, pokrivalo, rezervna srajca, nahrbtnik, krema, sončna očala.

Hrana — pijača: suha kalorična hrana za poldrugi dan. Pijača v plastičnih steklenicah (kava, čaj, sadni sokovi — ne alkohol). Planinske postojanke so dobro založene z jedačo in pijačo, kar upoštevajte.

Prijave za udeležbo članov kolektiva in njihovih svojcev zbirajo referenti za rekreacijo v vsaki delovni enoti železarne Jesenice. Skrajni rok prijav je do torka 8. julija. Pohoda se lahko udeležijo tudi prijatelji železarjev ki niso zaposleni v železarni Jesenice.

Železarji, svojci in ostali! Udeležite se spominskega pohoda na naš Triglav. Ne bo vam žal malo truda, saj boste bogato poplačani z nepozabnim izletom.

Janez Krušič